

nt

naš tednik

LETO XXXI. Številka 34 Cena 8,— šil. (3000 din)
petek, 25. avgusta 1989

Poština plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Nad 70 udeležencev iz Koroške se je udeležilo v sredo, 23. 8., ekskurzije na 27. mednarodni kmetijski sejem v Gornji Radgoni, katero so organizirale Kmečkogospodarske zadruga na Koroškem, ekskurzijo pa je vodil dipl. inž. Štefan Domej. Poleg ogleda sejma, je bil na programu tudi ogled srednje-velike kmetije v bližini Gornje Radgone. Na sejmu razstavljata tudi Zveza slov. zadrug v Celovcu in K. G. Zadruga Pliberk. Na sliki je del udeležencev s predstavniki slovenskega zadrugaštva na Koroškem.

Smolle: Takoj je treba odpreti Pavličevo sedlo

in s tem poživiti gospodarstvo v Železni Kapli in okolici

Naš državnozborski poslanec Karel Smolle je v intervjuju za Naš tednik zahteval, da naj takoj odprejo Pavličevo sedlo in s tem pomagajo Železni Kapli po zaprtju tovarne Obir. Prebivalstvo onkraj meje (pribl. 90.000 ljudi) zdaj hodi kupovat na Štajersko in v Pliberk, Železna Kapla pa je geografsko znatno bližja, (več na str. 4/5) manjka pa mejni prehod.

4J ima svoje „klubske“ prostore

Člani skupine „4J“ so v počitnicah zamenjali instrumente z lopato, kladivom in drugim orodjem in so si v Dobu pri Mežnarju (gospodar je Jakob Randev) uredili lepe prostore, katere bodo koristili za vaje. Prostor pa bo na razpolago menda tudi vaščanom za kulturne in druge prireditve. Preteklo soboto so potem praznovali pušlec, na katerega so bili vabljeni tudi vsi pomočniki in drugi prijatelji. Mdr. je prišel tudi umetnik Stanko Sadjak, ki je podaril skupini sliko, ki na poseben način predstavlja skupino — v obliki štirih luči. Upamo, da bo skupina zdaj še bolj žarela. Slika: (z leve) Janez Gregorič, Pepej Krop, Jurij Opetnik, Janko Smrečnik in umetnik Stanko Sadjak.

Za zastopstvo koroških Slovencev v deželnem zboru

Ker slovenska narodna skupnost na Koroškem v deželnem zboru nima zastopstva, bo Narodni svet koroških Slovencev predlagal spremembo volilnega reda, ki naj bi omogočil koroškim Slovencem svoje zastopstvo. Tajnik NSKS, mag. Marjan Pipp vidi potrebo zastopstva koroških Slovencev v deželnem zboru tudi zaradi tega, „ker je večina kompetenc, ki zadevajo slovensko narodno skupnost pri deželni vladi“.

Avstrijski komite na Nizozemskem bo razširil delovanje na Belgijo in Anglijo

(stran 8)

Zastopniki SJK in KSOO pri deželnem glavarju Haiderju

(stran 2)

Slovenski Cartrans-Hit z Našim tednikom

13. — 15. okt. 1989

OTOK KRK, BAŠKA,
MOTEL CORINTHIA
za 1.380,— šil.

Prijave sprejemata: Za Naš tednik:
Vinko Kušej, tel. 0463/512528-21.
Pri Cartransu: Nadja Oraže, tel.:
0463/512680-31

SRAMOTNA ZVEZA HITLER — STALIN

PIŠE JOŽE WAKOUNIG

Pred 50 leti, 23. avgusta 1939, se je zgodilo, kar se je zdelo enako protinaravno kakor zveza med ognjem in vodo. Je pa bil ta dogodek, ki je povzročil krvav preobrat v Evropi, logična posledica političnega razvoja. Diktatorja Hitler in Stalin sta se združila, da si razdelita svet. Prva ozemeljska žrtev te satanske zveze je bila Poljska, trn v peti imperialistični politiki obeh duhovnih bratov in najgnusnejših množičnih morilcev v novejši zgodovini človeštva.

„**N**aše prijateljstvo je zapečaten s krvjo!“ je dal sporočiti komunistični diktator nacističnemu 28. septembra 1939 po podpisu nemško-sovjetske mejne in prijateljske pogodbe; v Moskvi sta jo podpisala ministra za zunanje zadeve Vjačeslav Molotov in Joachim von Ribbentrop. S to pogodbo sta si Nemčija in Sovjetska zveza dokončno razdelili plen skupnega napada na Poljsko. Današnje zahodne meje sovjetske zveze (z izjemo nekdanje Vzhodne Prusije) so skot tajnega dodatnega protokola k tej pogodbi. Stalin si je prisvojil pribaltiške države Litvo, Latvijo in Estonijo, vzhodne dele poražene in izbrisane Poljske (4. delitev Poljske) pa Bukovino in Besarabijo (moldavska republika).

S pogodbo o nenapadanju, ki sta jo podpisala 23. avgusta 1939 v Moskvi Molotov in Ribbentrop, si je Hitler zavaroval hrbet za napad na Poljsko in za obračun s Francijo in z Veliko Britanijo, ki sta Poljski zagotovili vojaško pomoč za primer, da bi jo kdo napadel. Po podpisu je Stalin nazdravil z besedami: „Vem, kako zelo nemški narod ljubi svojega firerja; zato bi rad napil na njegovo zdravje.“ V Berlinu je rjavi diktator skoraj ponorel: „Zdaj imam svet v pesti!“

Pogodba o nenapadanju sama po sebi ni nič posebnega. Obe državi sta si obljubili nevtralnost za primer vojaškega spopada s kako tretjo silo. Hitlerju je odprla vrata za napad na Poljsko; za tak napad se je Hitler odločil, ko je spoznal, kako omahljivo sta postopali Francija in Velika Britanija v Münchnu septembra 1938 (reševanje češkoslovaške krize, münchenska pogodba) in po dokončnem razbitju Češkoslovaške in zasedbi Prage marca 1939. Za posledice morebitnega nemškega napada na Poljsko sta Hitler in Stalin poskrbela v tajnem dodatnem protokolu k pogodbi o nenapadanju. Oba izvirnika, nemški in ruski, sta izginila. Obstajajo pa fotografski posnetki (film hranijo v Bonnu). Sovjetska zveza in komunisti so sicer nenehno trdili, da takega protokola ni bilo in da so posnetki ponaredek. Resnica pa jih je prehitela; ne nazadnje zaradi burnega razvoja v pribaltiških žrtvah pogodbe Hitler-Stalin. Zdaj morajo tudi sami priznati, da je tak tajni dodatni protokol del krvave in zločinske resnice.

Zveza Hitler-Stalin ni bila nekaj slučajnega. Razvoj zadnjih let jo je ustvaril. Oba diktatorja sta drug drugega občudovala, veliko sta se naučila drug od drugega. Oba sta krvavo sovražila in preganjala Jude. Sovražila sta demokracijo in prezirala človekovo dostojanstvo. Če sta le mogla, sta se poživljala na meddržavne, tudi medsebojne dogovore. Pri uničenju nemške demokracije so nacisti in komunisti složno sodelovali. Stalin je ukazal nemškim komunistom, naj pomagajo nacistom. Glavni sovražnik so bili socialdemokrati („socialfašisti“). Novembra 1932 so komunisti organizirali skupno z nacisti veliko prometno stavko v Berlinu. Resnica je seveda tudi, da so bili po 30. januarju 1933, ko je Hitler prevzel oblast, komunisti med prvimi žrtvami. Resnica pa je spet, da je Stalin, potem ko je sklenil 28. 9. 1939 mejno in prijateljsko pogodbo, izročil nacistom vrsto nemških komunistov, ki so se zatekli v Sovjetsko zvezo. . . .

Jože Wakounig

Zastopniki SJK pri deželnem glavarju Haiderju

Haider hoče pospeševati slovensko izobraževalno dejavnost

Delegacija, ki je bila pri deželnem glavarju Haiderju: Janko Zwitter, predsednik KSOO Fric Kumer, dipl. inž. Štefan Domej in Franc Smrtnik.

Pri pogovoru z deželnim glavarjem Haiderjem so se minuli petek zavzeli zastopniki SJK za ohranitev tovarne celuloze Obir. Gre za ohranitev delovnih mest, z druge strani pa je Obir za številne kmete pomemben gospodarski partner. Zaprte Obirja bi po vsej verjetnosti povzročilo znižanje cene za les, kajti tovarna celuloze v Frantschachu bi imela navsezadnje pozicijo monopola in bi sama določala cene.

Tozadevno je Haider dejal, da Slovenija papir doslej še ni predložil finančnega koncepta za sanacijo tovarne, vendar če bi to storil v določenem roku in bi investiral

2,5 milijard šil., bi tudi dežela podprla sanacijo.

Za velikovski okraj ima dežela v proračunu predvidenih 130 mio. šil. kot posebno finančno podporo za strukturno slabo področje. Ta denar je treba razdeliti objektivno, in pri tem tudi upoštevati položaj slovenske narodne skupnosti, tako zastopniki SJK. Tozadevno se je zbornični svetnik dipl. inž. Štefan Domej zavzel tudi za pospeševanje slovenske kmečke izobraževalne dejavnosti. Konkretno naj bi to bila uvedba prostega predmeta slovenščine na eni izmed obstoječih kmetijskih šol, realizacija slovenskega kmetijskega časopisa in splo-

šna svetovalna dejavnost Kmečke izobraževalne skupnosti. Načelno se je deželni glavar Haider zavzel za realizacijo oziroma za pospeševanje predlaganih projektov in je zastopnike SJK pozval, naj predložijo konkretne projekte in možnosti realizacije.

Nadalje naj bi SJK sestavila seznam ogroženih kmetij, katere bi bilo treba podpreti.

Kakor smo že poročali je v dodatnem proračunu dežele predvidenih 1 mio. šil. za pisarno v deželni vladi, ki bi se bavila z manjšinskimi vprašanji. Haider je tozadevno dejal, da se trenutno še bavi z realizacijo tega projekta. Nasplošno pa je njegova želja, da bi vodil to pisarno nekdo do slovenske narodne skupnosti. Deželna vlada pa bi nujno potrebovala tudi prevajalca, tako Haider.

Delegacijo SJK je vodil zbornični svetnik SJK Janko Zwitter. Nadalje so se pogovora udeležili zbornični svetnik SJK dipl. inž. Štefan Domej, predsednik KSOO Fric Kumer in Franc Smrtnik.

Pogovor z deželnim glavarjem Haiderjem sta zbornična svetnika Zwitter in Domej ocenila takole:

Janko Zwitter: Vzeti moramo na znanje, da je Haider deželni glavar in agrarni referent. Nasplošno sem mnenja, da se moramo pogajati z zastopniki vseh strank, če hočemo učinkovito zastopati naše kmete. Ni treba, da se pri takih pogovorih prodaj — kot to morda nekateri pojmujejo — vendar je potrebno, da išče vse možnosti pogovora, pri katerih lahko nekaj iztržiš za naše kmete. O pogovoru SJK z deželnim glavarjem menim, da je bil načelno pozitiven, in upam, da se bodo predlagani projekti dejansko dali uresničiti.

Dipl. inž. Štefan Domej: Načelno se mi zdi, da je bilo pravilno, da smo šli na pogovor k deželnemu glavarju Haiderju. Njegove obljube glede podpore naših zahtev pa bodo zame šele verodostojne, ko bodo realnost. V kratkem bomo izdelali in predložili vse konkretne koncepte naših projektov in upam, da bo Haider tudi takrat pozitivno obravnaval naše zadeve. Na vse zadnje štejejo dejanja, lepe besede so premalo.

Kaj si pričakujejo člani strank v sosvetu?

4. septembra se bo na Dunaju prvič sestal narodnostni sosvet. V uradu zveznega kanclerja bo kancler Franz Vranitzky konstituiral sosvet. Čeprav je večina imenovanih članov sosveta še na dopustu, je nam uspelo doseči nekaj članov, ki so jih imenovalе stranke. Zanimalo je nas, zakaj so se pustili imenovati v sosvet in kakšne cilje imajo, seveda pa tudi, ali obvladajo slovenščino.

Mag. Raimund Grilc: letnik 1950 je po poklicu srednješolski učitelj na Zvezni gimnaziji v Velikovicu. V Pliberku ima funkcijo podžupana in je kot referent pristojen za vprašanja šolstva in otroških vrtcev. „Prepričan sem, da bo sosvet doprinesel svoj pozitivni del k boljšemu sporazumevanju med narodoma. V njegovem delovanju vidim določeno šanžo za dialog in za rešitev manjšinskih vprašanj. V sosvetu hočem doprinesiti k smiselnim rešitvam s svojimi izkušnjami kot referent za šolstvo in otroške vrtce. Upam, da bodo prišli vsi nominirani člani sosveta z zavestjo, da je to enkratna šanža, da se najdejo za narodno skupnost pozitivne rešitve. Zase lahko rečem, da bom delal konstruktivno. Osebnostno mislim, da bi v sosvetu lahko bil pogovorni jezik slovenski, kajti v kolikor mi je znano, skoraj vsi nominirani člani znajo slovensko. Seveda obvladam tudi jaz slovenski jezik.“

Karl Ulbing: letnik 1947 je po poklicu kmet in se bavi s turiz-

mom. V občini Bekštanj je zastopan kot odbornik ÖVP in je predsednik tamkajšnjega Bauernbunda in je član okrajnega vodstva ÖVP.

„V naši občini imamo dnevno opravka z manjšinskim vprašanjem, ker je to dvojezični kraj. Tudi jaz sem pripadnik slovenske narodne skupnosti, saj je tudi moj materin jezik slovenščina. Pustil sem se nominirati v sosvet, ker se mi zdi važno, da skupno z zastopniki manjšine iščemo možnosti rešitve še odprtih vprašanj. Zdi se mi, da bo na ta način najlažje podpreti narodno skupnost, ki je pač v družbi v poziciji slabšega. V primeru, da bi bili vsi člani sosveta zmogni, da se pogovarjajo v tem gremiju slovensko in bi to tudi želeli, potem si lahko predstavljam v sosvetu slovenščino kot pogovorni jezik.“

Engelbert Ojster, letnik 1950 je po poklicu glavnošolski učitelj v Železni Kapli. V občini je zastopan kot odbornik SPÖ. „V sosvet sem se pustil nominirati, ker sem

prepričan, da je to gremij, ki bo po svoje doprinesel svoj pozitiven del k sporazumevanju med narodoma. Kot Slovenec grem v ta gremij z optimizmom in upam, da bo uspelo pozitivno rešiti vsa še odprta manjšinska vprašanja. Da bi se v sosvetu pogajali v slovenščini si skoraj ne morem predstavljati, ker verjetno ne bodo vsi člani obvladali slovenščino.“

Hubert Kotschnig, je po poklicu podjetnik v Šmihelu in je občinski odbornik FPÖ v Pliberku. „Mislim, da bo konstituirani sosvet kraj, kjer bom kot komunalni politiki, ki poznamo manjšinsko vprašanje, lahko doprinesli svoje k boljšemu sporazumevanju med narodoma na Koroškem. Zame je važno, da je sosvet demokratično sestavljen in tako sem prepričan, da bomo lahko vsi člani v odkritem pogovoru diskutirali o odprtih manjšinskih vprašanjih. Sosvet pojmem kot važen in pomemben faktor tudi iz vidika, ker je predviden po zakonu o narodnih manjšinah. Mislim, da je to šanža, katero naj bi izkoristili in šli brez pridržkov v ta gremij. Slovenščino kot pogovorni jezik v sosvetu si sicer načelno lahko predstavljam, vendar mislim, da bi to pogajanja oziroma pogovore otežilo, ker je tudi jaz na primer verjetno ne obvladam dovolj dobro.“

Sredi Beograda srbska policija pretepla slovenskega politika?

Jugoslovansko politično sceno je ponovno dobobra pretresel najnovejši dogodek. Srbski policisti naj bi dobobra pretepli slovenskega politika, člana predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Borisa Muževiča.

Dogodek naj bi se pripetil 17. avgusta, vendar je beogradska javnost reagirala šele štiri dni kasneje, ko je odgovorila na oster protest slovenske politike. To pot gre za dogodek brez primere v jugoslovanski povojni zgodovini.

V četrtek, 17. avgusta je Borisa Muževiča, ki se je vozil v službenem mercedesu, ustavila policija, češ da je prehitro vozil. Po policijski verziji, le ta ni imel pri sebi dokumentov, so ga odpeljali v stavbo jugoslovanskega centralnega komiteja, kjer ga je identificiral varnostnik. Potem pa naj bi ga miličnik pripeljal na dom po dokumente in nato spet nazaj do službenega vozila.

Zdravnik, ki je naslednji dan v prostorih Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, pregledal Borisa Muževiča, je ugotovil poškodbe obraza in podplutbe na telesu.

Srbska politika sedaj vztrajno trdi, da gre po-

novno za slovensko provokacijo, katere namen je razbiti Jugoslavijo, prav tako pa opravičuje policijo, ki naj bi bila ob tem primeru popolnoma nedolžna. Da bi prišli dogodku do dna, je bila ustanovljena posebna vladna komisija, medtem ko Boris Muževič odklanja vsakršne izjave dokler omenjena komisija ne bo ugotovila dejanske resnice.

Kakorkoli že, pri vsej stvari si v večjem delu Jugoslavije ne morejo znebiti političnega priokusa. Boris Muževič velja za ostrega kritika Miloševićeve politike, po drugi strani pa jugoslovansko časopisje že piše o „popuščanju“ živcev policije in uporabe gumijevk na nedolžnih telesih občanov. Da je to res, navajajo časopisi vrsto primerov — kot na primer uporaba električnih gumijevk zoper ženske in otroke v Vevčanah v Makedoniji, zatem v Črni gori, pa v Mošovcu v Bosni in Hercegovini, nedavno v Trguru na Hrvaškem —, da o redni „prevzgojni“ metodi s palico na Kosovu sploh ne govorimo.

Kot kaže so na vrsti tudi politiki, predvsem tisti, ki se ne strinjajo s politiko velikosrbskega politika Slobodana Miloševića.

NT: Sosvet se bo 4. septembra končno konstituiral, tudi ZSO je imenovala svoje člane. Kaj si lahko iz tvojega vidika pričakujemo od tega, za koroške Slovence le novega gremija?

SMOLLE: Delo v sosvetu bo naša prizadevanja zelo konkretiziralo. Zelo točno se bomo morali pripraviti, s konkretnimi predlogi priti v ta sosvet, in tudi potem te konkretne predloge v sosvetu skleniti. Mislim, da v sosvetu ni prostora za načelne diskusije, te moramo voditi izven sosveta. Predvsem se meni zdi važno, da bomo s strani strank le dobili take zastopnike, s katerimi bo večinoma kooperacija dobra, seveda končno oceno lahko človek šele izrečeš po določenem času. Važno bo tudi, da bomo znali te sklepe sosveta čim hitreje predložiti tudi vladi oz. morda tudi v obliki zakonskih predlogov celo parlamentu. Osebnost bom zastopnik tudi v tem sosvetu kot zastopnik Zelenih.

NT: S slovensko tv-oddajo je zvezna vlada izpolnila eno točko t. i. memoranduma. Kako pa zgleda trenutno z realizacijo ostalih točk, npr. trg. akademijo, otroškimi vrtci itd.?

SMOLLE: V bistvu je tako, da smo pravzaprav eno leto v zamudi, to pa deloma po lastni krivdi, trdil bi celo po veliki — pač predvsem po krivdi ene naše osrednje organizacije, ki se nikakor ni mogla pravočasno odločiti za vstop v sosvet. Seveda so pa tudi zavlačevale stranke. Eno leto smo zamudili, to pa ne pomeni, da se to leto ne da nadoknaditi. Za konec septembra je predvidena prva seja nekega takozvanega koordinacijskega odbora, ki bo pripravil to ustanovitev trgovske akademije na Slovenski gimnaziji, termin je že določen.

NT: V sosvetu bo treba iskati sodelovanje z vsemi člani. Kako boste iskali konsens na eni strani z zastopniki strank, na drugi strani pa med zastopniki slovenskih osrednjih organizacij?

SMOLLE: Razume se, da se bo diskusija v predlogih najprej vodila v okviru slovenskih organizacij, vendar bi tu zelo jasno povedal, da ne bo smelo priti z nobene strani do obstrukcije. Obstrukcija ne bo samo škodovala delu kot takemu v sosvetu, ampak bo seveda privedla lahko tudi do poslabšanja klime. Morda bo kdo mislil, da je sosvet neko igrišče, kjer lahko nekdo meri svoje sile. To ni tako, sosvet je resna stvar.

NT: Sosvet je sicer samo posvetovalni gremij zvezni vladi. Bo

kljub temu možno kaj konkretne- ga premakniti v prid naši narodni skupnosti?

SMOLLE: Jaz rečem, sosvet je tako kot lopata za pesek. Seveda je lopata za seno nekoristna. Se pravi, da bo za določene stvari sosvet zelo koristen, za določene stvari pa sosvet ni pravo mesto, kakor sem že prej omenil, sosvet ni mesto za neke idelološke medsebojne pogovore, ker to ni ta pravo mesto, ampak je mesto, kjer bomo morali s konkretnimi predlogi, z diskusijo na seji, pa tudi pred sejo, priti do zelo jasnih stališč, do jasnih pogledov in potlej to zadevo skleniti, in to vladi predlagati. Naslednja stvar pa bo seveda ta, in to bo predvsem vprašanje predsednika, pa predvsem tudi moje delo, kako bomo to, kar smo sklenili v sosvetu, predstavili vladi, da bo vlada tudi realizirala. Osebnost si pričakujem kar dosti, ker imam optimistične izpovedi s strani vlade in tudi predstavnikov strank. Važno bo, da bodo stranke poslale v sosvet, v okviru izrednega članstva, močne zastopnike v sosvet. Tukaj si pričakujem na primer močne osebnosti, kot je Neisser, bivši minister, ki je tudi nekako sopartner memoranduma. Na drugi strani upam, da bo predstavnik socialistov Riegler, kar še ni dogovorjeno. Tudi svobodnjaška stranka naj imenuje močno osebo, ki bo lahko v stranki potlej to stališče, za katerega smo se v sosvetu zmenili, tudi lahko realizirala.

NT: Letos je spet več prijav na ljudskih šolah, in to kljub temu, da imamo novi manjšinsko-šolski zakon, ki je na eni strani zelo osporavan, na drugi strani pa omogoči več prijav, zakaj?

SMOLLE: Ob tem naraščanju števil je treba ugotoviti, da ni šolskega sistema, ki bi bil zveličaven in da tudi ni šolskega sistema, ki bi bil a priori smrtonosen za nekoga. Vsak sistem je treba preveriti glede na efektivnost, je treba preveriti glede na privlačnost. Število prijav se veča, in tudi razne druge stvari, kot učni uspeh, uspeh znanja slovenskega jezika, socialni uspeh. Vsak sistem ima več vej, nekatere veje so dobre, nekatere niso take, kot bi si jih želeli. Zato je morda za nas nauk, da ne bomo v bodoče več kakšno stvar tako tabuizirali, kot smo to na primer naredili pri šolskem vprašanju, ko smo rekli, samo če je taka šola in če je tako in tako, potlej bo svet zveličan, če pa take šole ni, je pa vsega konec. Kakor vidimo, je narod bolj trdoživ kot šolski sistemi in rekel bi tudi predvsem, da

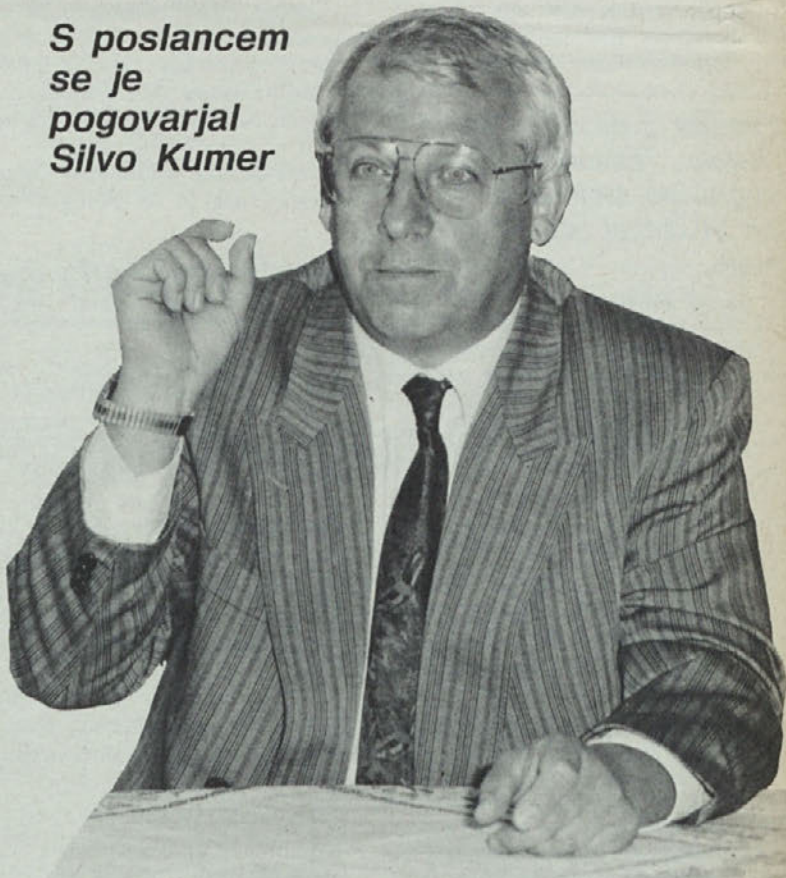
pamet nekatere le srečuje. Kljub temu je treba povedati, da se slej ko prej premalo slovensko govorečih ljudi poslužuje možnosti prijave in se le veliko število nemških otrok prijavi iz določenih, bi rekel, ekonomskih ali populističnih interesov. Nisem pa nikakor zadovoljen z delom komisije, pri čemer mi zaenkrat še ni čisto jasno, v čem je hiba te komisije. Zdaj imamo prvo učno leto za nami in stem tudi obdobje, ki se ga da realistično nekako oceniti in preveriti, zdaj bo komisija lahko konkretno začela delati. Sami pa moramo preveriti našo situacijo. Ni pa vsaka stvar, ki ni v redu, posledica tega sistema, ampak je veliko nedostatkov tudi pri učiteljih in direktorjih, v šolskih prostorih, v sistemu, v manjkajočih učilih. Po mojem bojo tudi morali učitelji najti en zelo delovni odnos do deželne šolskega sveta. Vsi vemo, da tam ni naš prijatelj postal šef, vendar zato človek, ki bo v naslednjih letih zelo močno koval usodo tudi dvojezičnega šolstva. In to je treba vzeti na znanje, in predvsem z argumenti spreminjati to, kar je slabo.

NT: Se vam ne zdi, da se je šolska diskusija v zadnjem času preveč osredotočila zgolj na ljudsko šolo? So še odprta

vprašanja glavne šole, politehničnega letnika in strokovnih šol?

SMOLLE: Šolska diskusija je gotovo tekla popolnoma napak, ker se je pravzaprav vozila in se vedno bolj zavozlala, in vedno manj bila odkrita, in vedno bolj postajala nerešljiva. Zato je treba tudi paziti, da ne bomo v isto zagato zašli, kar se tiče glavne šole in kar se tiče tudi drugih srednjih in višjih šol, tudi tam je nekaj stvari odprtih. Da samo omenim tudi kmetijske šole, kjer slovenščina ni pričujoča. Glavne šole pa smo deloma sploh pozabili, ker smo se pač na tista tri leta ljudske šole vrgli. In še eno je treba poudariti, šola je res samo del življenja mladega človeka. Če ne bomo znali urediti družinskega življenja iz narodnostnega vidika, in ponudbo prostega časa, namreč da bo slovenska in da jo bo mlad človek sprejel, ne bomo rešili naših otrok, pa tudi ne našega naroda. Spet se moramo zavedati, da gre za eno celovito zadevščino. Človek pač živi od jutraj in do večera in ne samo 3 ali 4 ure v šoli. To mene pravzaprav v tem kontekstu bolj skrbi, ker tudi tukaj vidim, da je pač šola nekaj važnega, nekaj centralnega, vendar pa ne edini del življenja.

**S poslancem se je pogovarjal
Silvo Kumer**

„PRIHODNJE LETO BO KLJUČNO

NT: Za tovarno Obir v Rebrci kaže, da jo bodo res zaprli. Lani si imel predlog, da bi to tovarno zaprli in v Sinči vasi na novo zgradili. Dobil si precej kritike, celo ostre kritike, zdaj pa se je izkazalo, da bi bila očitno res edina rešitev . . .

SMOLLE: Moja prizadevanja v zadevi Obir so tako stara kot pa moj mandat v parlamentu. Od leta 1986 naprej imam redne kontakte, deloma po lastni želji, večinoma pa po želji ministrstva za okolje pa tudi gospodarskega ministrstva v zadevi Obir. Zelo zgodaj sem opozarjal pravzaprav, bi rekel že v letu 1987, odgovorne pri Obirju, da tako ne bo šlo naprej, in da bodo prej ali slej iztekli roki. Obir je seveda spoštoval dolgo časa roke in predpise, samo ti so potekali, ker so bili naloženi pač že pred petimi, šestimi ali pa še več leti, in zdaj bi bilo treba vse na novo preveriti, in tu je seveda jasno, da o tehnologiji iz prejšnjih let, ne more veljati kot merilo tehnologija leta 1990. In to je moralo biti Obirčanom pravzaprav jasno, in tukaj očitam predvsem trenutnemu vodstvu Obirja, pa tudi seveda Slovenija papirju, da sta se zanašala na politične strice v Celovcu. Rekel pa bi še eno stvar, da sem bil leto informiran o vseh meritvah, ki jih je deloma na tiho, deloma javno, deloma znano, deloma neznano izvajal Greenpeace. Bil sem tudi točno seznanjen o raznih prekoračitvah. Lahko si predstavljamo, kaj bi se zgodilo, če bi ta organizacija te rezultate meritev že prej objavljala. Obir bi bil verjetno že zdavnaj zaprt.

NT: V primeru zaprtja obljublja dežela posebno pomoč regiji. Gotovo pa bi tej regiji zelo pomagalo tudi odprtje Pavličevega sedla, ki bi lahko napravilo iz Železne Kaple pravi trgovski in

trgovinski center, kot sta to npr. Pliberk in Borovlje!

SMOLLE: Za Pavličevega sedla sem se jaz osebno že enkrat zavzel. Mislim, da je to zelo dobra in pametna ideja, da bi se tam odprla ena dodatna prehodna možnost. Morda nam da katastrofa okoli Obirja vsem skupaj misliti. Pametne bi bile morda investicije za Železno Kaplo in okolico in tudi onstran meje v skupno turistično infrastrukturo.

NT: Železna Kapla bi z odprtjem Pavličevega sedla — lahko zajela kupno moč 90 do 100 tisoč ljudi, ki zdaj kupuje ali na Štajerskem ali pa posamezno prihaja potem tudi v Pliberk. Z odprtjem bi Železna Kapla postala trgovski center?

SMOLLE: Na vsak način, odprtje enega sedla lahko pripomore h kontaktom med ljudmi, medčloveški kontakti, to so pa seveda tudi gospodarski kontakti, mislim, da bi odprtje gotovo pomagalo tej regiji. To je ena ideja. Seveda pa bo za Železno Kaplo treba napraviti zelo močan gospodarski koncept. Samo s tem, da Haider obljublja denar, ne bomo kaj rešili. Denar danes ni problem. Denar dajo banke, denarja je dosti. Problem je dobiti podjetje in produkt, ki ga lahko prodaj. Problem je, ali imaš produkt, ki ga lahko prodaj, ali so vsi predpogoji dani, od prometne infrastrukture do delovne sile. Saj vemo, da npr. tudi na Južnem Koroškem iščejo strokovne delavce, in za to je zelo važno pravočasno navaditi ljudi na take strokovne poklice, v katerih bi potlej ljudje dobili zaposlitev.

NT: Slabi gospodarski razvoj na Gradiščanskem je zelo škodoval Hrvatom, pravijo, da polovica gradiščanskih Hrvatov iz ekonomskih razlogov živi na Dunaju. Se tukaj na Koroškem tega razvoja ni treba bati, da se bodo Slovenci odseljevali v Celovec ali druge kraje?

SMOLLE: Tega se moramo že bati, ker se je to dogajalo. Pri nas prebivalstvo upada zaradi odseljevanja. Torej je to, kar je bilo na Gradiščanskem, tudi pri nas bilo, ljudje so se odseljevali. Samo pri nas pač ni bilo v bližini takega močnega centra kot Dunaj, zato so šli nekateri sicer tudi v Celovec in Beljak, ampak mnogo jih je šlo na Dunaj, Predarlško. In to seveda je treba preprečiti in na licu mesta ustvariti delovna mesta.

NT: Kako bi dežela lahko podprla gospodarstvo koroških Slo-

vencev? V kateri obliki bi to bilo možno?

SMOLLE: Treba bo podpreti Zadržno zvezo s tem npr., da bo dežela ali pa razni fond, ki jih opravlja dežela, naložila denar pri zvezi. Mislim pa, da bi bilo lepo, če bi polagoma Zadržna zveza skupaj z gospodarsko zvezo, tudi začela razmišljati o gospodarski politiki za to deželo. To pa ne samo v bančništvu ampak pravzaprav tudi pri naseljevanju podjetij. Biti bi morala posrednik npr. za investitorje iz Jugoslavije ali pa morda tudi iz drugih vzhodnih držav. Seveda bi lahko svetovala tudi avstrijskim interesentom o možnostih v vzhodnih državah.

NT: Deželni glavar Jörg Haider se je v svoji vladni izjavi kar precej poklonil nacionalnim krogom na Koroškem, na drugi strani pa je spet dal določene obljube koroškemu Slovincem, ko je sprejel delegacijo SJK. Kako ocenjuješ politično zadržanje novega deželnega glavarja?

SMOLLE: Najprej bi rekel, da ni naloga koroških Slovencev, da se bo Haider zveličal. O njegovi morali ali nemorali naj sodi Bog ali kdo drug. Komu pa se naj bi poklonil, vsaj so ga nemški nacionalci in slični tipi ja volili. Torej poklonil se je svojim volilcem. In to je treba jasno povedati enkrat. In zato se ne smemo čuditi, da Haider ne bo čez noč postal ali pa sploh verjetno nikoli ne bo postal levi liberallec ali kaj podobnega. On je iz desnega kota prišel, desni kot ga je postavil gor, Haider je desni kot razširil in je tam volilce zbral z določenimi populističnimi deloma tudi s pravilnimi izjavami, in to je dejstvo. Za me je jasno, da je treba tudi s Haiderjem priti v pogovor, saj je za Haiderja slovensko vprašanje ključno vprašanje. Kajti jasno je, če mu bo uspelo neke napraviti eno pozitivno zadevščino za Slovence, potlej bo neke lahko rekel mednarodni javnosti, poglejte, nisem volk, jaz imam morda samo volčja oblačila, pa jaz sem ovca. Ampak to ni naš problem, važno je, da za koroške Slovence izboljšamo življenjske pogoje, tako za posameznika eksistencialne pogoje, kot za celo regijo gospodarske pogoje, kot pa za našo narodno skupnost tudi pogoje, da naš jezik in naša kultura preživita. To je naš cilj. Zato smo odgovorni, zato smo poklicani, zato smo politiki. Nismo pristojni za Kazahstan, in tudi ne za Texas, ne, tam nismo pristojni. In tudi nismo pristojni za Haiderja, on je deželni glavar Koroške in kot tak je pogovorni partner. Tako je ta

država urejena, kdor dobi določeno število glasov in je izvoljen, je šef v eni deželi. Zato se je z Haiderjem treba ravno tako pogovarjati kot z vsemi prejšnjimi deželnimi glavarji. V tolažbo bi vsem velikim skeptikom rad povedal, da se naj vsi malo spominjamo vseh deželnih glavarjev, ki so jih še poznali in videli, in naj primerjajo.

NT: Haider je dobesedno dejal: „Če kdo kaj lahko stori za vas koroške Slovence, sem to jaz.“ V koliko bi lahko tej njegovi izjavi verjeli . . . ?

SMOLLE: Jaz bi tako rekel: On toliko za nas lahko naredi, kolikor bi vsak drug deželni glavar za nas lahko napravil. Ali bo to res napravil, je druga stvar. Ker tudi on ja ni svoje sreče sam kovač, ampak so še go spa Trattnig in še cel rep sličnih. Kaj bodo ti rekli, ko bo za Slovence kaj napravil, ali bodo to dovolili, ne vem.

NT: Kaj pa z dialogom med narodnima skupnostima na Koroškem. Se uresničuje?

SMOLLE: Novi dialog so si nekateri verjetno tako predstavljali, da bo jutraj Smolle rekel dialog, popoldne bo dialog že gotov, in zvečer bomo že ven in noter vozili. Torej tako primitivno te stvari ni treba gledati, gre zato, ali bo nam za določeno pripravljenost, za kooperacijo. In to smo Slovenci zdaj pokazali. Na Koroškem moramo v celoti atmosfero v toliko spremeniti, da bodo vsi strahopetci s Haiderjem in Ambrozijem in tega dvakrat podčrtam, in zaradi mene Zernatom upali skočiti čez lastno senco. Torej če nam bo to uspelo, bo dialog uspešen. Samo v tem smislu je treba razumeti dialog. Tudi na Koroškem se začenja zadeva odpirati, to vidim jaz predvsem v tem, da je prišel namesto Scheucherja Zernatto, to je tudi nekaj pozitivnega za ljudsko stranko.

NT: Kako gledaš po vstopu v sosvet, po izvolitvi Haiderja za deželnega glavarja v bodočnost slovenske narodne skupnosti?

SMOLLE: Prihodnje leto bo ključno leto. Če nam bo uspelo za koroške Slovence izposlovati veliki paket, da ga tako imenujem, torej veliki zvitek neresenih nujnih vprašanj, in te pozitivno izposlovujemo, rešimo s koroško deželno vlado, z dunajsko vlado in strankami, potem bo lahko naslednje leto začetek ene druge koroške stvarnosti. In zato pravzaprav bi bilo važno, da bi začeli vsi čimprej skupaj na tem paketu de-

(Nadaljevanje na 9. strani)

Pred pričetkom političnega dela jeseni v parlamentu je Naš tednik obiskal našega poslanca Karla Smolleta in se je z njim pogovarjal o aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

LETO ZA KOROŠKE SLOVENCE!

Obdan od svojih kaplanov in sobratov iz domače fare je Andrej Karicelj daroval zlato mašo.

Zlata maša g. Andreja Kariclja

V nedeljo je pred šentlipško cerkvijo stal slavolok z napisom „Zlatomašnik, bod pozdravljen!“, ki ga je šentlipška fara postavila v pozdrav zlatomašniku, domačinu Andreju Kariclju.

Andrej Karicelj, bivši dolgoletni župnik v Št. Jakobu v Rožu je svojo novo mašo bral 30. julija 1939 — v času, ko je nacistični režim že pogazil našo deželo in se pripravljala, da požene ves svet v drugo svetovno morijo. Domači Št. Lipš je takrat novomašnika sprejel prav tako toplo in pristrčno, kakor je sprejel preteklo nedeljo zlatomašnika. V pozdrav mu je zapel cerkveni zbor pod vodstvom Janeza Petjaka in v cerkvi je prepeval tudi duhovniški zbor pod vodstvom Maksa Mihorja.

Zlatomašnik je na začetku slavnostne daritve dejal, da bi doprinesla k notranjemu obnavljanju vernikov, zastopnica farnega sveta, Irena Brežjak je rekla, da je zlatomašnik novo mašo bral prav v času, ko se je rjavi napuh pripravljala, da bo obvladal ves svet. Domači župnik dr. Ostravsky pa je menil, da živimo v družbi, ki se zanaša sama nase in misli, da ji je Bog nepotreben in se je slavljencu zahvalil za vso njegovo človeško toplino.

Zlata maša je bila tudi priložnost, da so skupno stopili k oltarju vsi živeči duhovniki iz šentlipške fare — zlatomašnik Andrej Karicelj, vodja Caritas dr. Omelko, kazaški Florej Zergoj in mag. Pep Marketz, šentjabski župni upravitelj.

Seveda pa so se nove maše udeležili številni bivši kaplani Andreja Kariclja in duhovniki iz sosednjih župnij.

Šentlipška mladina pa je zlatomašniku Andreju Kariclju predala rože v znamenje povezanosti z domačo faro in zahvale njegovega dela v vinogradu Gospodovem. Po maši, ko je zlatomašnik poškrbnil grobove svojih domačih, prijateljev in dobrotnikov, je pred cerkvijo bila agapa, ki so jo pripravili domačini.

Za visoki duhovniški jubilej zlatomašniku Andreju Kariclju, ki je najtesneje povezan s slovenskim ljudstvom, iz katerega je izšel in prijateljsko povezan s sosedom, kličemo še na mnoga leta in veliko božjega blagoslova. Čestitkam se pridružujeta tudi Narodni svet koroških Slovencev in uredništvo Našega tednika. Ad multos annos!

-wafra-

Dobro obiskan koroški večer v Rožeku

Štiri skupine so nastopile na koroškem večeru v Rožeku. Večer je odlikovala silno dobra udeležba in tudi vedrina nastopajočih. Zelo dober vtis je zapustila tudi mlajša tamburaška skupina iz Loč (slika), ki jo vodi Terezija Gallob. Rožeški podžupan Karl Pekastnik je v okviru te prireditve počastil tiste letoviščarje, ki že več let prihajajo na dopust v Rožek.

ČESTITAMO

15. avgusta je praznovala god in 85. rojstni dan gospa **Marija Kriegl** iz Celovca. Bog naj ji podari še veliko zdravih let — ji želijo njeni prijatelji in znanci.

Marici Karisch iz Sinče vasi čestitajo za 70-letnico in bližnji god domači, sosedje in znanci.

Društvo upokojencev iz Šentjakoba želi **Mici Kraut-zer** vse najboljše za njen osebni praznik.

V Žvabeku praznuje organist **Lipej Lutnik** svojo 60-letnico. Vse najboljše, zdravlja in dobre volje želijo cerkveni pevc.

Na Rebrci praznuje svoj 46. rojstni dan **Mici Brumnik**. Vse najboljše in obilo sreče želijo znanci.

50-letnico obhaja gospa

Justina Waschnig, pd. Glazarica v Čahorčah pri Kotmari vasi. Zvesti bralki NT iskreno čestitamo in želimo vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tudi EL Kotmara vas in SPD „Gorjanci“.

Društvo upokojencev Podjuna čestita **Jožefu Kovaču** na Metlovi, **Roku Bučovniku** v Goselni vasi in **Mariji Schmauzer** v Lovankah za osebne praznike.

Svojo 75-letnico praznuje **Marija Jerom**. Še obilo zdravih in zadovoljnih let.

V Šmarjeti v Rožu praznuje 75. rojstni dan **Pesterceva mama**. Še mnogo zdravih in zadovoljnih let v krogu svojih. To je želja domačih in znancev.

Svoj 60. rojstni dan in god praznuje **Marija Schaffer** na Vezniški gori nad Suho. Iskrene čestitke.

V spomin na Marijo Dobernik

V ponedelejk, dne 14. avgusta 1989, je po daljši bolezni, v 77. letu starosti umrla gospa **Marija Dobernik**, roj. Resečnik pd. Primčinja na Reki.

Rajna Marija Dobernik je bila 18. 11. 1911 rojena v Podgorjah, kjer je tudi doraščala, se izučila trgovskega poklica in vodila svojo trgovino v Podgorjah. 6. februarja 1940 se je poročila s Tomijem Dobernikom, trgovcem, gostilničarjem in takrat tudi še kmetom pd. Primkom na Reki. Iz tega zakona sta se rodila dva otroka — sedanji posestnik Tomej in sestra Matilda. Kot mnogo drugih je moral tudi mož Tomej v vojsko, iz katere se je vrnil šele leta 1946. Težko je bilo življenje rajne Primkinje v tem času, ker je morala skrbeti za otroke in poleg tega voditi gostilno, trgovino in kmetijo. Hud udarec za rajno Primčinjo je bil, ko so njenege polbrata Joškota, nadebnega slovenskega mladeniča, šele 18-letnega zaradi besed, ki jih je že skoraj ob koncu vojne vihra spregovoril pred svojim vojnim tovarišem — Korošcem na vzhodni Šta-

ferski, „češ vojskovanje nima več smisla, saj gre tako že proti koncu“ obsodilo vojaško sodišče v Gradcu, 10. aprila 1945, na smrt in obsodbo tudi takoj izvedlo.

Rajna Primčinja Marija Dobernik je bila pridna, verna in narodno zavedna žena, ki se nikdar ni postavljala v ospredje. Z njenim možem Tomijem, ki je že pred leti umrl, sta s skupnim trudom iz vaške gostilne izgradila turistični obrat — danes hotel. Rajna je tudi do svoje bolezni začetkom letošnjega leta, ko jo je zadel kap, pomagala sinu in snahi v turističnem obratu.

V četrtek, dne 17. avgusta 1989, smo se od rajne Primčinje poslovili na šentjakobskem pokopališču. Pogrebne obrede in mašo zadušnico je opravil naš župnik gospod mag. Pepej Marketz.

Številna udeležba pri pogrebu je bila dokaz spoštovanja in pri ljubljenosti rajne Primčinje.

Naj se zdaj odpočije v domači zemlji, za katero je živela. Svojem in sorodnikom naj velja naše iskreno sožalje.

Mi.

Novici iz Šentjanža v Rožu

Dne 5. avgusta sta se odločila za skupno življenjsko pot Ivana Weiss iz Šentjanža in Andreas Stefaner iz Sveč. Poročila sta se v idilični cerkvi pri „križi“ nad Bistrico. V jarem skupnega življenja je njiju zvezal pater Roman iz Sveč. Vesela ohcet pa je bila po želji neveste svojevrsna. Bila je na prostem Weissovem vrtni. Med košatimi jablani in drugimi drevesi je bilo za to slavlje vse izvrstno pripravljeno. Prostoren plesni oder za mladino, katere se je nabralo na obilo je nudil možnost, da si je brusila — ob domačih zvokih Tria Drava iz Borovelj — pete do ranih jutranjih ur. Pri bogato obloženih mizah je potekal čas v domači prijetnosti in ob veselem petju, tako da smo še mi starejši posedli dolgo v noč. Vse bi pa bilo zaman, če bi ne bilo lepega vremena in izvrstna poletna noč.

Nevesta Ivana, izhaja iz zavedne Weissove družine, sodeluje vneto na kulturnem področju, je dobra pevka pri šentjanškem cerkvenem zboru že od rane mladosti, je voditeljica in dirigentka šentjanškega tamburaškega zbora, ki je znan že preko meja naše Koroške. Upamo, da bo to ostala še naprej.

Ženin Andrej je zelo priljubljen in živahen fant in je zmedel tudi svoji Ivani srce. Ateju in mami je pa tudi zelo povolji. Naša želja je, da bi jima bile zakonska sreča vselej naklonjena.

Na Marijin praznik, dne 15. avgusta, smo imeli pri nas slovesno odprtje kopališča — ka-

terega je občina pustila zgraditi pri umetnem šentjanškem jezeru. Godba na pihala bistriške tovarne Jungfer je že od desete ure naprej vabila s poskočnimi melodijami številne goste, ki so prihajali peš ali s svojimi vozili na to odprtje. Ob 11. uri, ko se je pričelo to slavlje, je župan občine Bistrice g. Ottmar Bau-recht pozdravil številne udeležence, med njimi zastopnike političnega, kulturnega, socialnega in gospodarskega življenja, tako tudi državnega poslanca Karla Smolleta s soprogo in okrajnega sodnika dr. Tomija Partla. V svojem nagovoru je prikazal nastanek tega jezera. Ko bo potekel rok izkopa peska iz te gramozne jame po sedanjem posestniku Helmutu Ratz in Co, to bo 31. 12. 1990, pride jezero in obrobje v last občine. Nato je spregovoril besede še deželni poslanec dr. Josef Koschat, čestital je gospodu županu za ta važen napredek v občini.

Nazadnje pa je s strani Cerkve prav lepo v nemškem in slovenskem jeziku blagoslovil to lepo napravo pater Ivan iz Sveč. Za okvir blagoslovitve je prepeval moški pevski zbor „Harmonie“ iz Bistrice. Za pijačo ob tem vročem dnevu in jedi na žaru za lačne želodce pa je poskrbel naš gostilničar Ksandi pd. Činkovc v Šentjanžu. Veseli in dobre volje smo se vračali v popoldanskih urah na svoje domove. Mnogoštevilni kopalci pa so izrabili ta vroči popoldan ob in v jezeru do poznega večera.

M.

Molitveni shod v Kazazah

Ker so letos bili lepi dnevi šteti, se pri spravljajanju sena in pri žetvi ni dosti upoštevala tretja božja zapoved: posvečuj praznik. Zato je za vsakoletni dan vednega češčenja 12. avgusta, kamor vključujemo že leta tudi molitveni shod za duhovne poklice, ki nagovori skoro celo Podjuno, naš župnik Florian Zergoi s svaril farane, da se odzovejo vabilu in darujejo nekaj ur duhovnim dobrinam.

Praznično pritrkavanje zvonov in z rožami bogato okrašena cerkev je privabilo lepo število vernikov.

Molitvenega shoda si pa ne predstavljamo v Kazazah brez novomašnika. Tako smo tudi letos za vodiča pri somaševanju na večer dobili s Koroško povezanega slovenskega novomašnika. Bil je to pater Modest Jernej Merkač iz Št. Pavla v La-

bodski dolini. Pred sveto mašo je med rožnim vencem in petimi litanijami delil novomašniški blagoslov. Somaševali so še zlatomašnik Andrej Karicelj, rektor Jože Kopeinig, misijonar Ladislav Lenček, domači župnik Florian Zergoi in Janez Trater, ki je bil slavnostni pridigar. V svojem govoru je predstavil današnji položaj; pomanjkanje duhovnikov in gledanje do katoliške vere v premislek. Ali nam še kaj pomeni biti kristjan, ali da potrebujemo duhovnika samo še za slaven krst in pogreb.

Verniki od blizu in daleč so napolnili cerkev in z navdušenjem sodelovali pri sv. maši in pri petju litanij. Upajmo, da je gospod žetve slišal klic in bo poslal spet duhovne poklice, tudi iz vrst slovenske narodne skupine.

Martin Komar

Lovro Kaselj prejema iz rok predsednika KKZ Janka Zerzerja skromen poklon za svoje vsestransko delovanje v prid slovenski narodni skupnosti.

Lovro Kaselj obhajal zlato mašo

V Grebinskem kloštru je svojo zlato mašo obhajal hodiški župnik Lovro Kaselj. Somaševala sta zlatomašnika Andrej Karicelj in Janez Lampichler.

V svoji pridigi je zlatomašnik Lovro Kaselj dejal, da sprva zlate maše v svoji rojstni fari sploh ni hotel obhajati zato, ker mu je njegov kraj zaradi jezikovne podobe postal tuj kraj. Pri njegovi novi maši so bili slavoloki s slovenskimi napisi. Tokrat ni bilo nobene glavoloka s slovenskim napisom. Da, tako zlatomašnik, nekateri slovenski napisi so v njegovem rojstnem kraju sploh zginili, kakor tisti na križu v njegovi vasi ob poti v cerkev. Imel je slovenski napis. Danes ga ni več, ker so ga zbrisali. Tega pa ne more razumeti. Edini povod, da je Lovro Kaselj obhajal zlato

mašo v domačem kraju v Grebinskem kloštru, je cerkev, ki je ostala, kakor je bila.

Maša je bila v slovenščini. Pevsko so mašo zaokvirili cerkveni pevci iz Šentpetra na Vašinjah. Pa tudi naslednje besede je Lovro Kaselj izpovedal. Duhovnik je vzet izmed ljudi in tudi izmed svojega naroda, tega naroda pa ne sme zatajiti. Če duhovnik priznava, da pripada kakemu narodu, mu tega nihče ne sme zameriti.

Na koncu maše je predsednik Krščanske kulturne zveze Janko Zerzer izročil Lovru Kaslju skromen poklon. Izročil mu ga je kot nekdanjemu predsedniku KKZ in zdajšnjemu častnemu predsedniku KKZ. Zerzer je omenil zasluge, ki jih ima Lovro Kaselj za slovensko kulturo na Koroškem.

Pogreb Tepevega očeta

Na pokopališču v Štebnu pri Globasnici se je v torek, 22. avgusta, zbrala velika množica znancev in sorodnikov, da se poslovijo od 85-letnega Tepevega očeta, Petra Wutteja.

Rajni Tepejev oče je kot kmet in narodnjak preživel čas dveh krutih svetovnih vojn. Na svoji kmetiji je uspešno gospodaril, zavedal pa se je tudi važne vloge kulturnega in narodnega dela v občini. Tudi je Tepejev oče, ki je svoje otroke vzgojil v narodno zveste osebnosti, je zmeraj podpiral delovanje domačega slovenskega kulturnega društva.

letja bolezen življenje hudo grenila. Čeprav je bil v zadnjem času privezan na posteljo, je ob svojem trpljenju izžareval optimizem in življenjsko voljo. To dejstvo je domači župnik Peter Sticker na odprtem grobu še posebej izčrtal.

MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“ se je v teku dveh tednov poslovil že tretjič od mož, ki so sooblikovali skoraj celo stoletje.

Pogrebne obrede je olepšal domači cerkveni zbor. Dragega Tepevega očeta bomo ohranili v trajnem spominu.

Vsem žalujočim naše sožalje.

Bernard

Vendar mu je zadnja deset-

Avstrijski komite na Nizozemskem bo delovanje razširil na Belgijo in Anglijo

V soboto, 19. avgusta je koroški deželni glavar Haider daleč pod znošno mero medsebojnega političnega občejanja napadel politika ZSO, Marjana Sturma in druge jih imenoval požigalce, ki škodujejo Koroški in jih obdolžil, da so oni pobudniki turističnega bojkota Nizozemcev.

Kot je znano, že dalj časa preplavlja ljo deželo vesti, da neki Avstrijski komite na Nizozemskem prepričuje ljudi, naj zaradi Haiderja in svobodnjakov ne letujejo v Avstriji, sploh pa ne na Koroškem.

Varnostna direkcija je 7. 3. snemala oddajo Radia za Drugačno Koroško, v kateri so sogovorniki Arthur Purz, dr. Gstettner, Michael Genner, Willi Stelzhammer in Marjan Sturm menda izjavili, da bo skušali doseči nizozemski bojkot turistične Koroške. Na to poročilo se je Haider skliceval.

Naš tednik se je povezal s predstavnikom tega komiteja, Struikom van Bemmelen, bivšim mednarodnim tajnikom nizozemskih liberalcev. Z njim se je pogovarjal Franc Wakounig.

Na vprašanje, če je morda nasvet za ustanovitev Avstrijskega komiteja prišel iz Avstrije, od Marjana Sturma npr., je van Bemmelen dejal: „Ne poznam teh oseb, ki jih sedaj krivijo turističnega bojkota. Mi z ljudmi v Avstriji sploh nismo povezani in ta Avstrijski komite je zamisel dveh oseb: moja in mojega prijatelja Dicka Hoo-uwarta, bivšega predsednika Sklada

Anne Frank. Kot mednarodni tajnik holandskih liberalcev sem se seveda dolga leta ukvarjal tudi z avstrijskimi svobodnjaki, ker so tudi v Liberalni internacionali. Pred dvema letoma sem izstopil iz te funkcije, ker mislim, da so holandski liberalci premalo odločni proti FPÖ. Zatem sem bil le še opazovalec razvoja. Vest, da je Haider prevzel pokroviteljstvo srečanja bivših esesovcev, pa je vzrok ustanovitve komiteja. Z Hoo-uwartom sva se odločila, da ustanoviva takšen komite, ki sploh ni naperjen proti Avstriji, ampak se ukvarja z FPÖ.

NT: Menda ste v letakih že pozivali ljudi na bojkot Avstrije oz. Koroške?

Bemmelen: Letakov sploh nimamo, mi delamo drugače. Včeraj, 24. 8. 1989 smo v Den Haagu imeli prvo

tiskovno konferenco. Ljudi hočemo obvestiti čim širše in temeljito o političnem razvoju v Avstriji. Kako je možno, da svobodnjaki in Haider dose-gajo take procenete glasov. Veste, Holanci so zelo občutljivi za nacizem in neonacistične pojave.

NT: Kaj pa bojkot Koroške odnosno Avstrije. Ste ljudi že pozivali nanj?

Bemmelen: Komite s svojim delom sploh šele pričinja. Ljudje naj gredo in lahko grejo na dopust, kamor hočejo. Samo, mi nočemo pasivno opazovati razvoj v Avstriji in prepričani smo, da bo razvoj potrdil naše cilje in namene. Če bojo zaradi naših informacij ljudje bojkotirali Koroško, smo tudi nekaj dosegli.

Turistični bojkot dežele sploh ni naš glavni cilj.

Bundesministerium für Inneres
z. H. Bundesminister
Dr. Franz Löschner

Herrengasse 7
1010 Wien

Mit Bestürzung musste ich zur Kenntnis nehmen, daß in dieser Angelegenheit die Sicherheitsdirektion Kärnten wohl auf direkten Auftrag des Landeshauptmannes unbescholtene Bürger beschattet, die sich um die Entwicklung Kärntens vor allem nach Erscheinen des Grenzlandjahrbuches berechnete Sorgen machen.

Ich ersuche Sie, mich aufzuklären, in welcher Eigenschaft Landeshauptmann Haider in den Besitz von Akten der Sicherheitsdirektion gelangen kann.

Wien, den 23. August 1989

Po čigavem nalogu je policija nadzorovala ljudi?

To brizantno vprašanje je v sredo, 23. 8. 1989 stavil državnozborski poslanec Karel Smolle notranjemu ministru Löschneru in od njega zahteval, da pojasni in razkrije, v kateri funkciji je Haider prišel do zaupnih podlag varnostne direkcije o določenih osebah.

„PRIHODNJE LETO BO KLJUČNO LETO ZA KOROŠKE SLOVENCE!“

(Nadaljevanje s 5. strani)

lati. Lahko res naredimo naslednje leto en velik korak naprej, če bo dobra volja tudi na strani Slovencev. Mera ne bo število zakonov za manjšino, mera bo kvaliteta ukrepov in zakonov, da bo manjšina preživela, in ne samo to, ampak tudi, da se bo razcvetela. Ali je člen 7 izpolnjen ali ne, o tem lahko tri ure juristi diskutirajo in občni zbori sklepajo in ustavno sodišče ugotavlja itd. Če mi mislimo, da je nujno potrebno kulturne animatorje napraviti na vaseh, potlej moramo to napraviti. Če mislimo, da je gospodarska pomoč nujna, ki v členu 7 niti prav zajeta ni, moramo dobiti potrebne podpore itd.

NT: Zdaj pa še malo k parlamentarnemu delu na Dunaju. Jeseni se spet začne delo v parlamentu. Kaj imaš vse v načrtu?

SMOLLE: Ravno zdaj te dni se začne spet takorekoč zame osebnostno parlamentarno delo, ker imam že zdaj dežurno službo v parla-

mentu, in bom imel te dni prvo tiskovno konferenco o zunanji avstrijski politiki. Jeseni bo gotovo nekaj zadevščin tudi v zvezi z Centrom, tukaj pričakujemo obisk vicekanclerja na Centru za narodne skupnosti, in predvsem bi se rad posvetil naslednje leto češki narodni skupnosti. Tukaj so tri zadeve, ki so zelo centralnega značaja: njihova šola, njihov vrtec in njihov časopis. Prišlo naj bi do subvencij za nje, do žive subvencije. To se mi zdi zelo važno, ker je treba, da ta skupina preživi. S tem v zvezi sem tudi imel pogovore na praškem zunanjem ministrstvu, ko sem bil v Pragi.

NT: Preteklo sredo si imel tiskovno konferenco o zunanji politiki. Kako pa gledaš na razvoj v Sloveniji in Jugoslaviji?

SMOLLE: Rekel bi, da ni že 5 pred 12, ampak je za me šele 10 pred 12. Kakor vidimo, je umiranje ene države nekaj, kar zelo dolgo traja. Vendar je treba gledati, kdaj bo ta država, ki je na zunaj sicer

še živa, v bistvu pa bo že na pol mrtva. In jaz mislim, da je končno treba vse grobokope, ki to državo spravljajo v konec, spraviti iz vseh odločilnih mest. Vsaj se to vidi na Češkem, na Poljskem, se je to zdaj storilo v Sovjetski zvezi.

NT: Če bi imel željo, ki bi ti jo lahko izpolnili, kaj bi si želel za to delovno dobo, oz. do naslednjega poletja?

SMOLLE: Kar ostaniva pri zdajšnjem. Pravzaprav imam dve želji. Če hočeš eno zunanjepolitično, in ta je, da bi prišlo do demokratizacije v Sloveniji, za katero pač zaenkrat ne vidim druge rešitve, kot v večstrankarskem sistemu, pričemer pač ena stranka vlada, one stranke pa kontrolirajo. S tem, da se ena skupina krčevito drži oblasti, to ne rešuje nobenih problemov. Druga stvar, ki pa si jo želim na Koroškem, je malo manj mlatenja prazne slame med obema osrednjima organizacijama. Lahko pa bi tudi bolj konkretno rekel, kritika je dobrodošla, tudi če pride re-

NT: Ali je komite vključen v nizozemsko liberalno stranko?

Bemmelen: Naš komite je nadstrankarski in holandski liberalci z njim sploh ničesar nimajo opraviti. Mi smo nadstrankarski in z nami sodelujejo ljudje iz vseh strank in taki brez strankine pripadnosti, poleg tega pa tudi znani publicisti in umetniki.

NT: Pravite, da nimate stikov z Avstrijo. Jih imate z drugimi državami?

Bemmelen: Z Avstrijo nimamo nobenih stikov, še manj pa s Koroško. Sodelujemo z ustanovami in mediji v Belgiji in na Angleškem.

Varnostna direkcija zavrača Haiderja

V zvezi z Avstrijskim komitejem na Nizozemskem je neki koroški dnevnik pred dnevi trdil, da je varnostna direkcija potrdila Haiderjevo izjavo, da so protikoroško kampanjo na Nizozemskem sprožile osebe, ki živijo na Koroškem. V razgovoru z Našim tednikom je zastopnik varnostne direkcije, dv. sv. dr. Pichler deciderano izjavil, da so to zaključki Haiderja in nekaterih žurnalistov, da pa njegov urad česar takega nikoli ni trdil ali izjavljal. Varnostni direkciji tudi akcije, ki bi take domneve dopuščale, niso znane, je dr. Pichler dejal.

To je torej prenova dežele in družbe, ki jo je napovedoval deželni glavar.

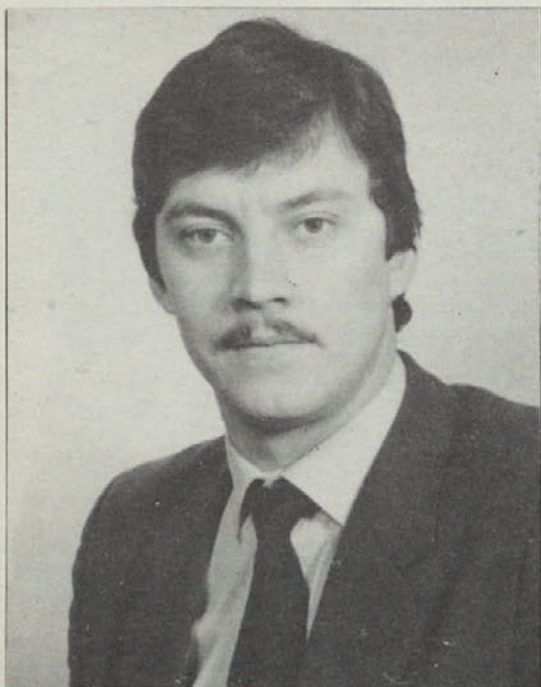
Taka je torej prenova dežele in družbe, ki jo napoveduje svobodnjaški vodja.

cimo s strani ZSO, ki pač takorekoč noče podpreti preveč mojega dela in ga rajši ovira, kritika pa mi je vedno dobrodošla. Samo treba je, če že kritiziraš, dejansko povedati, kaj je narobe, pa tudi kako bi drugače naredili in zato sem jaz mnenja, da bi naj vsak na svojem mestu čim bolj optimalno delal, manj pa se vmešaval v drugega, o katerem pač misli, da nič ne dela ali pa da narobe dela.

NT: Zdaj pa še vprašanje, ki gotovo naše bralce zanima. Kje si letos preživel svoj dopust, in kako si se odpočil?

SMOLLE: Dopust sem preživel v Južni Angliji, izredno lep dopust z družino in to je pa za mene pravzaprav nadoknadno za celo leto, ko pač družina ne pride toliko do skupnega življenja. Tukaj smo pa pravzaprav zelo intenzivno skupno živeli, se veselili in sem spet dovolj močan, da eno, predvsem najtežje leto teh 4 let zabašem.

NT: Hvala za pogovor!

NAŠ GOST

Z Jurijem Mandlom se je pogovarjal Silvo Kumer

Jurij Mandl je v Libučah bil eden izmed pobudnikov in ustanoviteljev zbora Kralj Matjaž, ki je s svojim razgibanim udejstvovanjem zbudil pred 10 leti vas in vso okolico in šteje danes med najpomembnejše kulturne ustvarjalce v naših krajih. Gonilna sila, mentor, v gospodarstvu bi ga imenovali menežer društva je danes Jurij Mandl, ki pa je tudi na drugih področjih zelo aktiven. V pliberški občini je še občinski odbornik Enotne liste, poleg tega pa je še navdušen lovec in odbornik Kluba prijateljev lova. Zdaj bo gotovo marsikdo dejal, da je Jurij Mandl t.i. multifunkcionar. Drži, toda je eden izmed tistih redkih, ki je prevzel toliko nalog in mest, ki jih lahko v polni meri in z vsem elanom izvršuje. Kot dodatek pa še poje tudi pri MePZ Podjuna, kjer je povsod poznan za solo-petje, s katerim zna navdušiti obiskovalce koncertov.

Nastopati moramo še bolj samozavestno!

Naš tednik: Ta konec tedna boste v Libučah priredili zdaj že tradicionalno „Libuško žegnanje“ v šotoru, ki je svoje vrste edino na Koroškem. V čem se razlikuje od drugih?

Jurij Mandl: Dejansko je edino te vrste. To pa zaradi tega, ker je v šotoru in ker je slovensko in z širokim kulturnim programom. MoPZ Kralj Matjaž je v zadnjih 10 letih priredil že vaše večere, filmska predavanja, pohode na Peco, kresovanja, pustovanja, akcije čiščenja narave in celo športne prireditve. Vse te prireditve so naši ljudje zelo dobro sprejeli, žegnanje pa je kljub temu še nekaj posebnega, kar se vidi tudi pri obisku, ljudje pridejo tudi iz drugih krajev Koroške.

Naš tednik: Kot organizator in gonilna sila društva imate gotovo veliko dela in odgovornosti, na drugi strani pa je treba tudi motivirati sodelavce, ki jih imate kar precej?

Jurij Mandl: Sodelavcev imamo pri nas v Libučah dejansko veliko, vsi pridejo in pomagajo iz idealizma. Posebno motivirati naših ljudi po mojem ni treba, vsi so bili od vsega začetka zvrstni in radi pridejo, ker se jim gre za skupno stvar.

Naš tednik: Kako pa je z mladino?

Jurij Mandl: Danes je ponudba v prostem času tako obilna, da je mladino že dejansko težko nagovoriti. Zato se zdaj v posebni meri posvečamo naši mladini, ki je tudi pripravljena sodelovati. Če npr. omenim zdaj samo sodelovanje na

libuškem žegnanju, kjer mladina precej pomaga in se s tem vključuje v društveno delo in spozna vrednote tudi brezplačnega in idealističnega dela. Gotovo to ni enostavno, ampak treba je tudi najti pot do mladine in to na vseh področjih.

Naš tednik: Od leta 1985 si tudi občinski odbornik v občini Pliberk in imate gotovo precej stikov na eni strani s slovensko-govorečimi občani, na drugi strani pa gotovo tudi z našimi nemškogovorečimi sosedi. V koliko se je danes odnos med obema narodnima skupinama spremenil oz. ali je težko v javnosti nastopati kot zaveden koroški Slovenec?

Jurij Mandl: Najvažnejše je pa, da si človek upa v javnosti pripoznati in reči kar je. Potem te tudi drugačgovoreči in misleči sosed v polni meri akceptira. Tudi jaz bolj spoštujem človeka, ki od vsega začetka odkrito pove, kaj je in kaj misli. Če človek samozavestno nastopa in išče tudi pot do sosedov, potem so tudi odnosi temu primerno dobri. To izkušnjo sem vsekakor napravil v politiki, kakor tudi na kulturnem področju. Naš zbor Kralj Matjaž je priznan povsod in je deležen tudi podpore od vseh. Zato sem mnenja, da je treba povsod iskati najprej skupnost, odkrita kritika in beseda pa sta v takem vzdušju povsod dobrodošli in ne motijo odnosov.

Naš tednik: Kljub vsem prizadevanjem naših društvenikov in politikov pa je število koroških Slovencev v zadnjem času le padlo, gotovo tudi v Libučah. Kje so po tvojem vzroki?

Jurij Mandl: Kakor sem že omenil, je glavni vzrok vzdušje v naši deželi, ki gotovo ni naklonjeno naši narodni skupnosti. Zato jih je mnogo odpadlo od narodne skupnosti, ker se jim ni zdelo vredno ostati to, kar so — namreč Slovenci. Zato se moramo sami prizadevati, da bomo vzdušje spremenili. Toda v glavnem je vzdušje v deželi odvisno od koroške politike, ki bi lahko ustvarila nedvomno pogoje, ki bi omogočili razvoj naše narodne skupnosti.

Naš tednik: Se bo naš položaj še poslabšal?

Jurij Mandl: Po mojem ne, ker je danes dosti zavednih družin, vrhu tega pa tudi slovenščina pridobiva v javnosti na pomenu in tudi ugledu. Zato sem optimističen, da bo slovenski živelj preživel.

Naš tednik: Kot eden naših najboljših pevcev imate gotovo tudi poseben odnos do naše slovenske pesmi. Kaj ti pomeni slovenska pesem?

Jurij Mandl: Slovenska pesem je nekaj čudovitega in je poleg tega tudi najlepša na svetu. To potrjujejo tudi drugi narodi, ki so mnenja, da je slovenska pesem izredno melodična. Kot pevec z dušo in telesom pa imam seveda poseben odnos do pesmi, ki je tudi del moje in naše identitete.

Naš tednik: Ne samo za petje je potreben poseben čut in dar, to je potrebno tudi za lovstvo. Ti si tudi zelo vnet lovec in si aktivno vključen v lovsko družino. Je možno to dejavnost primerjati s tvojimi ostalimi udejstvovanji?

Jurij Mandl: Gotovo. Tudi za

lovstvo sta potreben čut in žila, in to sem podedoval od mojih prednikov, ki so bili skoraj vsi lovci. Kot lovec sodelujem v Klubu prijateljev lova, v lovski družini Bistrica, kjer so me pred kratkim sprejeli, pa pravtako vršim svojo nalogo, ki je za lovca danes predvsem v negi divjačine. Kakor je za petje potrebno veliko ljubezni, je potrebna tudi za lovca, ki se mora v celoti posvetiti tej dejavnosti.

Naš tednik: Tvoja udejstvovanja v politiki, v kulturi in v lovstvu gotovo stanejo mnogo časa. Koliko pa ga še ostane za družino, ki ti gotovo tudi mnogo pomaga?

Jurij Mandl: Odkrito rečeno, mi ostane premalo časa za družino, ki pa ima veliko razumevanja in tudi pomaga, kjer le more. Pred vsemi mojimi aktivnostmi pa seveda pride še poklic kot nastavljenec naše Posojilnice. Poklic pa jemljem najbolj resno, zato zame tudi po končanem delovnem času ni konec dela. Posebno na bančnem področju štejejo dobri odnosi do poslovnih partnerjev in te je treba seveda jemati resno tudi izven delovnega časa.

Naš tednik: Če bi tebi danes lahko izpolnil eno veliko željo, kaj si bi želel?

Jurij Mandl: Prvič gotovo, da bo tudi to libuško žegnanje uspešno in dobro obiskovano, drugič pa, da bi se dejansko izboljševalo vzdušje pri nas v deželi, kar je predpogoj za obstoj naše narodne skupnosti. Za to vsi delamo in se trudimo in upamo, da bomo uspeli v naših prizadevanjih.

Naš tednik: Hvala za pogovor.

Kulturni
stenogramOman, Caroline in
Gradischnig v Franciji

Na mednarodnem festivalu sodobne umetnosti v Cagnes sur Mer v južni Franciji so na pobudo kulturnega instituta v Parizu zastopali Avstrijo Valentin Oman, Caroline in Ernst Gradischnig. Posebne pohvale je bil s strani žirije deležen naš umetnik Valentin Oman.

Rok za Rudniggerjevo
nagrado je 29. sept.

Literarni oddenek koroškega radia ORF in založba Alekto, Kärntner Druck und Verlagsanstalt ter Mohorjeva so razpisali literarno nagrado Wilhelma Rudniggerja (Wilhelm Rudnigger Preis).

Nagrada v višini šil. 40.000,— bomo prvič podelili novembra 1989 v okviru javne prireditve.

V žiriji so zastopniki razpisovalcev nagrade.

Vposlana besedila naj bodo po izročilu Wilhelma Rudniggerja zabavna, satirična, groteskna, skurilna in kljub temu temeljita, globoka. Spodbujajo naj k razmišljanju.

Literarne zvrsti nagrada ne predpisuje, prispevki v slovenščini so zaželeni.

Obseg vposlanih del naj ne bi presegal 10 tipkanih strani, delo mora biti neobjavljeno.

Razpisovalci obljublajo objavo nagrajenega dela pri eni izmed udeleženi zalozb ter oddajanje zaključne prireditve v radiu.

Zadnji rok za letošnjo Rudniggerjevo nagrado: 29. september 1989.

Naslov: Wilhelm Rudnigger Preis, c/o ORF (Dr. Fred Dickermann), Sponheimerstraße 13, A-9020 Klagenfurt/Celovec ali pri eni izmed udeleženi zalozb.

Uspeh likovnika
Helmuta Blažaja

S svojo prvo samostojno razstavo je slikar samouk Helmut Blažaj v galeriji Mohorjeve knjigarne uspel. Skoraj vse slike so bile že v najkrajšem razstavnem času razprodane. Kdor se še zanima za Blažajeve naivne slike, ima možnost, da si razstavo ogleda še do 1. septembra v Mohorjevi knjigarni. Tako uspešne razstave v Mohorjevi že dolgo ni bilo več.

Naš tednik: Najnovejša zbirka vaših pesmi nosi naslov „Oporoka časa“ in izdali sta jo založbi Mohorjeva družba v Celovcu in Obzorja v Mariboru, prevode pa je oskrbel Andrej Kokot. Vaše pesmi so prevedene v številne evropske jezike, med drugim v slovenščino, češčino, madžarščino, srbsčino. Kaj vam ti prevodi pomenijo?

Wiplinger: Dva vidika bi omenil: prvi je osebni, zasebni. Valentinu Omanu sem te dni zapisal v knjigo „Ti si bil prvi koroški Slovenec, katerega sem pred približno tridesetimi leti srečal!“ in ta osebni stik je obrodil kar lep in bogat sad. Spoznal sem mnogo Slovencev, med njimi številne pisatelje na Koroškem in v Sloveniji. In tako sva pri drugem vidiku: spoznal sem tudi problematiko etničnega manjšinstva. Sprva je nisem čutil, ker tudi zadostnega znanja in vednosti o koroških Slovencih, pozneje pa še o drugih narodnih skupnostih v Avstriji, nisem imel. Ni mi pa tuj občutek, biti doma in živeti na meji, v obmejnem področju. Prihajam iz severnega dela Mühlviertla, te skromne pokrajine, ki je vkleščena med dve meji: češko in nemško. In ta meja, to velja za češko, ni tako odprta, kakor bi to bilo primerno za današnjo Evropo.

NT: Ste opazili določene podobnosti med koroško in mühlviertlovsko mejno danostjo?

Wiplinger: Seveda, tu in tudi na Gradiščanskem, a tudi drugačnosti. Meja z Jugoslavijo je odprta; občutil in spoznal pa sem mejo, ki gre skozi Koroško, med Slovenci in nemško govorečimi. Prevod v drug jezik pomeni pot do novih bralcev in da si sprejet v drug kulturni krog, v drugo kulturo in njeno tradicijo. V bistvu postaneš del te literature. Vsako od teh literatur skušam spoznati in jo tudi približati nemško govorečemu bralcu. Obenem pa skušam posredovati

PETER PAUL
WIPLINGER:

Haiderjev napad na Omana
je vseavstrijski problem

tudi globlje informacije o posameznih narodnih skupnostih.

NT: Odločilno in odločno ste podprli sprejem slovenskoroških in gradiščanskohrvaških književnikov v Avstrijski PEN. Doslej tako članstvo ni bilo v navadi.

Wiplinger: Zame je to samoumevno, ker menim, in objektivno pogled na Avstrijo mi daje prav,

da naše države ni mogoče zreducirati, zožiti na nemško govornico. Večjezična dežela smo in to je treba upoštevati.

NT: Na Koroškem imamo sedaj deželnega glavarja, ki zavzema zelo nemške pozicije in ki je slovenskokoroškega umetnika pozval, naj se pobere iz dežele. Kaj vi pravite k temu?

Wiplinger: Ta politik je že pred

napadom na Omana napravil rafinirano politično potezo, ko je dejal, da mora nemško prebivalstvo v Avstriji imeti pravico priznavanja k nemškemu kulturnemu prostoru, če se koroški Slovenci smejo priznavati k slovenski kulturni identiteti. Samo, ta enačba ne drži, ker je prevelik pokrov, ki duši. Avstrija ni enako nemški kulturni prostor. Velika napaka pa je, da so pri Haiderjevem napadu na Omana vsi spregledali, da je to izjavil deželni glavar, torej nosilec ene najvišjih funkcij v naši državi. Tega napada zato ne smemo zožiti zgolj na „koroško problematiko“, ampak ima državopolitične razsežnosti.

Če nekdo v naši državi, v tem primeru je ta oseba deželni glavar, nekoga poziva, naj se pobere iz države, je to dokaz nekulturnosti in politične diskvalifikacije.

NT: Zanimivo pa je, da razen kulturnega referenta Ambrozija Haiderju noben drug avstrijski politik ni stopil v zobe.

Wiplinger: Javno ne. Morda so kaj takega počeli v zasebnem

krogu, ne vem. A zadržanje ostalih politikov v tej zadevi le potrjuje, da pri nas resentimaji do kritičnih in opozicionalnih intelektualcev in do umetnikov globoko koreninijo.

Naše politike boš videl na primer na salzburskih slavnostnih igrah, ker da so dokaz avstrijske kulture, na drugi strani pa je dosti primerov, ko ti politiki umetnikov niti ne opazijo, kaj šele razumejo.

Probleme v Avstriji po stari navadi rešujejo tako, da jih ali porinejo pod preprogo ali pa jih regionalizirajo. Drugo se trenutno dogaja z Omanom. Jaz pa poudarjam, da to ni zgolj regionalni, koroški problem, čeprav je umetnik Korošec in politik, ki ga preganja iz Koroške, koroški deželni glavar, ampak vsedrjavno vprašanje. No, ker je prizadet umetnik, pač vse skupaj skopni na obrobni dogodek.

Če bi Haider napadel na primer kakega vidnega gospodarstvenika, zdravnika, znanstvenika ali fizika, bi državo pretresal vihar ogorčenja. Ob umetnika pa se lahko brez nadaljnega obrege.

Javnost bi se morala vprašati, ali je ta deželni politik sploh še znosen.

NT: Hvala za pogovor.

Franc Wakounig

Besede tedna

Tischlerjeva življenjska pot je bila ena sama neuničljiva vera v resnico in pravico, v slovenski narod in njegovo prihodnost.

Jože Wakounig

Več besed o Tischlerjevem delu, življenju in prizadevanju za slovensko narodno skupnost na Koroškem lahko berete v zborniku ZVEST DOMU, NARODU IN BOGU. Zbornik lahko naročite na naslov NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec ali po telefonu 0463/512528.

Franc Wakounig

XXIV. študijski dnevi
„DRAGA '89“

Trst —

1., 2. in 3. septembra 1989
Park Finžgarjevega doma,
Opčine, Narodna ulica 89

Petek, 1. septembra 1989
ob 17.00: Predstavitve letošnje DRAGE

ob 17.30: O PROBLEMIH IN REŠITVAH V MULTIKULTURNIH DRUŽBAH
Pogled iz širokega sveta na problematiko, ki zadeva tudi Slovence: kulturni in jezikovni pluralizem
Po predavanju diskusija in družabnost

Sobota, 2. septembra 1989:
ob 16.00: Slovesna otvoritev, nato: MANJŠINA — ŽRTEV IDEOLOŠKIH BOJEV?

Skupina zamejskih kulturnih delavcev v pluralističnem razgovoru o dosedanjem prevladovanju ideologije v zamejskem dogajanju. Sledi diskusija

Nedelja, 3. septembra 1989:
ob 10.30: VIZIJE IN MEJE NARODNE SPRAVE

Žareč problem narodne sprave, ki naj bi vzpostavila most čez prepad revolucije, v novi in doživeti osvetlitvi

Po predavanju diskusija

ob 16.00: SLOVENIJA MED EVROPO IN BALKANOM
Slovenska pomlad, Majniška deklaracija 1989, napetost z jugom, pravica do odcepitve v predavanju, ki bo pomenilo poseg v osrčje slovenske narodne problematike.

Prireditelj: Društvo slovenskih izobražencev v Trstu

19. srečanje mladih
rojakov v Vuzenici

Koncem avgusta (od 21. do 25. 8. 89) bo v Vuzenici potekalo 19. srečanje mladih rojakov iz zamejstva z gostitelji iz Vuzenice in Mute. Pri osnovni šoli Vuzenica bo namreč že tradicionalna

KOROŠKA LIKOVNA KOLONIJA MLADIH.

Pri gostoljubnih domačinih bodo gostje s Koroške (Avstrija), Porabja (Madžarska) in Tržaškega (Italija). Prišlo naj bi 22 gostov.

Kot že osemnajstkrat doslej, bodo tudi letos težišče svojega delovanja posvetili likovnemu ustvarjanju. Seveda bo tudi tokrat na programu vrsta drugih aktivnosti, ki pritegnejo mlade (šport, zabava, ekskurzije, idr.).

Gostje bodo bivali pri svojih vrstnikih v Vuzenici in na Muti. Večino aktivnosti bodo izvajali v OŠ Vuzenici in njeni okolici.

Med mnogimi spremljajočimi aktivnostmi in prireditvami bo

KOROŠKI VEČER

osrednja prireditev, ki jo za zaključek kolonije pripravljata organizator kolonije in Slovenska prosvetna zveza iz Celovca. Ob tej priliki bodo udeleženci kolonije predstavili rezultate svojega pestrega dela, Slovenska prosvetna zveza pa bo predstavila sedanje razmere na Koroškem in s kulturnim programom prikazala del kulturnega življenja Korošcev. Prireditelj bo v petek, 25. 8. 1989, ob 19. uri v gasilskem domu.

Morda vas dogajanja v tako pestri družini zanimajo, pridite pogledat, veseli vas bomo.

Poletni „Most-Die Brücke“

Izšla je 2. številka koroškega kulturnega časnika „Die Brücke“. Glavni urednik je tokrat precej pozornosti namenil koroškim poletnim glasbenim srečanjem in seveda je tudi tokrat književnosti odmeril veliko prostora, predvsem literarnemu natečaju koroške delavske zbornice, ki ga je dobil Bernhard Büncker in pa nagradi Cluba Carinthia, na Dunaju živčih Korošcev (prejel Josef Winkler).

Zanimivi sta predstavitvi opere Brat Boleslav celovškega kompozita Dieterja Kaufmanna in pa glasbenika Gerda Kühra, Manfred Moser predstavlja slike Wilhelma Moserja. Centralni prostor pa zazvema razmišljanja Christiane Bulfon o dunajski knjigarni Frick s knjižnim mostom, predstavitev keramičarke Tschaschler-Nagy, slike dr. Ewalda Kollerja (sin o očetu) in Raggerjeva dojemanja skulptur Huberta Hochleitnerja. Nekaj knjižnih predstavitev in kitajski dnevnik Kurta Erkerja dopolnjujejo poletno branje na mostu.

VILENICA '89

Dosedanji nagradenci VILENICE so Fulvio TOMIZZA, Peter HANDKE in Peter ESTERHÁZY. Društvo slovenskih pisateljev letos že četrtyč podeljuje mednarodno literarno nagrado VILENICA (7. do 8. septembra).

Podelitve in spremljevalnih prireditev — mednarodnih literarnih nastopov v Lipici, Trstu in Štanjelu, disputa v Lipici na temo „Srednja Evropa — metafora in njen prevod“, katerega bo vpeljal z uvodnim esejem Konrad György, in tiskovne konference v Lokvah — se bo udeleževalo približno sto najvidnejših pesnikov, pisateljev, esejistov in publicistov iz več kot 16 držav Srednje in Zahodne Evrope, ZDA in iz Jugoslavije. Tudi letos bo izšel zbornik — VILENICA 89 — s prispevki 40 najimenitnejših srednjeevropskih avtorjev, udeležencev VILENICE 89, kar predstavlja antologijo trenutnega literarnega ustvarjanja v tem delu Evrope.

Na letošnji VILENICI je zastopana tudi Mohorjeva založba s pisateljico Ingrid Puanigg, ravnateljemo založbe Francem Kattnigom in lektorjem Jankom Ferkom.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 25. avgusta
„Žetev pa mlatev“ (Dr. A. Feinig)

SOBOTA, 26. avgusta
Duhovni nagovor (dekan P. Kassl). Voščila (D. Urschitz)

NEDELJA, 27. avgusta
Ansambel „Slovenija“ se predstavlja.

PONED., 28. avgusta
80 let kulturnega dela SPD „Kočna“

TOREK, 29. avgusta
Partnerski magazin.

SREDA, 30. avgusta
Glasbena sredo — Gost: Marta Velik iz Sel. Večerna 21—22: Klic morja v glasbi (A. Feinig)

ČETRTEK, 31. avgusta
Rož — Podjuna — Zilja.

Slovenski radijski spored, Večerna oddaja, 30. avgusta 1989
MORJE — Čeprav Slovenci nimajo ravno dolge obale, pa je morje le močno prisotno v ljudskih pesmih. Saj pozna skoraj vsak pesmi kot so „Barčica po morju plava“ ali „Po morju jaz veslam“. Še posebno znana je „Lepa Vida“. Oddaja sama pa se ne bo ustavila pri ljudskem izročilu, vključila bo tudi klasične skladbe z glavnim motivom — morje. In teh je precej, če pomislimo samo na Schubertov samospjev „Meeresstille“, na Wagnerjevo opero „Leteči holandec“ in na glasbene skice „La mer“ Clauda Debussija. Oddajo je pripravil mag. Andrej Feinig.

NA TELEVIZIJI

Dober dan, Koroška!
Tokratna slovenska televizijska oddaja je ob 13. uri, 27. avgusta, FS 2

Slovenci v Špitalu so darovali za misijonske zvonove na Madagaskar

Vižar Šiman Male po 37 letih spet doma

Hanzi Kežar — zadnji grabljar
Del narodne kulture izumira

Nogomet
Koroška liga:
SAK — Klopinj

ROMANJE v LURD

Termin: od 8. do 10. oktobra in od 10. do 12. oktobra 1989

Pavšalna cena: šil. 3950,—; doplačilo za enoposteljno sobo 420,—, letališko takso plača vsak potnik sam na letališču.

Podrobnejše informacije dobite pri agenciji CARTRANS, tel.: (0463) 51 26 80-34 (Bernard Wakounig). Prijave sprejemajo tudi župnišča.

SODALITAS

v soboto, 2. septembra, ob 19.30 uri
PEVSKI VEČER
Nastopata: Alfred Wallner (bariton), Britta Zechner (klavir)

od sobote, 9. septembra, ob 14.30 ure do nedelje, 10. septembra, do 16.30 ure

PRIPRAVA NA ZAKON
Spremljevalec: rektor Jože Kopeinig

v pon., 11. septembra, ob 19.30 uri
AVTOGENI TRENING ZA ODRASLE, nem.

Vodstvo: dr. Rosemarie Tscherteu

od sob., 23. septembra, ob 14.30 ure do nedelje, 24. septembra, do 16.30 ure

PRIPRAVA NA ZAKON, nem.

Vodstvo: rektor Jože Kopeinig

GALERIJA TINJE: RAZSTAVA DEL ISKE RANE (slike)
Razstava traja do 5. septembra 1989.

v torek, 5. septembra, ob 19.30 uri
ODPRTJE RAZSTAVE DEL METLIKOVIČA

IZOBRAŽEVALNO IN ROMARSKO POTOVANJE:

od sobote, 23. septembra, do nedelje, 1. oktobra 1989

ROMARSKO IN IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE V LURD, LA SALETTE IN MARIJA EINSIEDELN

Proga: Tinje/Celovec — Turin — preko Alp v Francijo LA SALETTE (1800 m) — LURD — preko Narbonna in Lyona v ARS — MARIA EINSIEDELN v Švici — Celovec/Tinje.

Vodja: g. žpk. Valentin Gotthardt, predsednik SODALITETE

Cena: šil. 4950,— za vožnjo z avtobusom s klimatsko napravo, bivanje polpenzion v La Salettu, v Lurdu polni penzion in vodstvo.

Vozi: avtobusno podjetje SIENČNIK iz Dobrle vasi

Prijave: do 6. septembra 1989

IZOBRAŽEVALNI TEČAJ
ZA VZGOJITELJICE V
OTROŠKIH VRTCIH

Čas: od petka, 1. sept., ob 14. uri do nedelje, 3. sept., do 13. ure

Kraj: Mladinski center na Rebrci

Teme: Igre in igrice, govorica otroške risbe

Prireditelja: Krščanska kulturna zveza in Katoliška otroška mladina

Cena: S 500,— (za polni penzion)

Prijave sprejemata: Krščanska kulturna zveza (tel. 0463/516243) ali Katoliška otroška mladina

(tel. 0463/511166-78), Viktringer Ring 26, 9020 Celovec

DRUŠTVA UPOKOJENCEV
Šentjakob v Rožu, Podjuna in Pliberk vabijo na

enotedenski dopust v

BAŠKO — otok KRK

hotel Corinthia (B kat.)
od 22. do 29. 9. 1989

Cena po osebi:

šil. 2260,—

V ceni so vključeni:
prevoz z avtobusom iz Podjune, Celovca in Kožentavre,
7x polpenzion, dvoposteljne sobe, tuš, wc.

SVEČE

9. SLIKARSKI TEDEN

Čas: od 3. do 9. septembra 1989

Udeleženci: Karel Vouk, Dobrla vas; Werner Hofmeister; Klein St. Paul; Piccolo Sillani, Trst; Duba Sambolec, Ljubljana. min; Ivo Brančič, Ljubljana

SPORED:

Nedelja, 3. septembra, ob 20. uri
Odpri slikarskega tedna pri Adamu

KONCERT MLADIH UMETNIKOV

Sreda, 6. septembra, ob 20. uri
Domači večer z moškim pevskim zborom KOČNA in z duom Tonč in Lojz pri Adamu

Sobota, 9. septembra, ob 20. uri
Prezentacija del in zaključna družabnost pri Adamu

Od ponedeljka do petka bo Piccolo Sillani od 14. do 16. ure mlade in stare ljubitelje umetnosti uvajal v tehniko in skrivnosti fotografiranja.

Prireditelj: SPD „Kočna“ v Svečah

IMPORT—EKSPORT družba
v Celovcu i š č e sodelavca
za skladišče oz. prodajo.

Znanje slovenščine in osnovno znanje EDV predpogoj. Podrobnejše informacije po tel.: 0463/37142

AVSTRIJSKO-JUGOSLOVANSKA DRUŽBA NA KOROŠKEM

vabi na POHOD NA TRIGLAV,
ki bo 26./27. avgusta 1989,
šil. 550,—

V omenjeni vsoti so vključene sledeče storitve: transfer z busom, strokovni vodič in nočitve v Triglavskem domu

Odvoz: 5.00 — iz Beljaka — kolodvorska postaja

5.30 — iz Celovca — avtobusna postaja
Prijave sprejema Werner Prassl, tel.: 0463/536305-93

ROŽEK

GALERIJA ROŽEK

„Poletna razstava“

Razstava je odprta od torka do nedelje, od 16. do 20. ure.

Razstavljajo: Hoke, Gradischnig, Vouk, Caroline, Staudacher in Schrammel
Dela bodo na ogled do 27. 8. 1989

GLOBASNICA

Globaški puebi vabijo na

GLOBAŠKO ŽEGNANJE

v soboto, 9. 9. 1989, pri Šoštarju.

Ples s pop-skupino „HOT-HOT-HOT“

v nedeljo, 10. 9. 1989, po pranganju SREČANJE POD FARNO LIPO

ob 20. uri: večer domačih pesmi

Dobiček gre za restavracijo cerkve pri sv. Hemi.

CELOVEC

KONCERT CERKVE NE GLASBE

Poje: Bernarda Fink-Inzko (mezzosopran), pri orglah Franz Karl Prassl

Čas: sobota, 2. september, ob 20. uri

Kraj: Celovška stolnica

Na sporedu so dela znanih cerkvenih skladateljev

ŽELEZNA KAPLA

KONCERT zbora

„ANTON FÖRSTER“ iz Ljubljane

Čas: sobota, 26. avgusta, ob 18. uri

Kraj: farna cerkev v Železni Kapli

Zbor vodi Jože Trošt

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in mag. Marjan Pipp, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

UREDNIŠTVO: Silvo Kumer (glavni urednik), urednika Franc Wakounig in Vincenc Gotthardt, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

DOPUST Z NAŠIM TEDNIKOM
v BUDVI — Slovenska plaža

od 3. do 10. oktobra 1989

Cena po osebi: šil. 3180,—

V ceni vključeno: prevoz iz Celovca, polet, 7x polpenzion, dvoposteljne sobe, tuš, wc, prevoz z letališča do hotela in nazaj.

V bližini starega mesta Budva so leta 1983 zgradili novo počitniško naselje „Slovenska plaža“, ki nudi turistom vse udobnosti. Na celotnem počitniškem naselju je zabranjen dovoz z avtomobili. Poleg številnih restavracij, kavarn, trgovin nudi „Slovenska plaža“ mnogo možnosti za športno rekreacijo kot npr. tenis, namizni tenis, rokomet, boccia, surfanje (deskanje) itd.

Prijave sprejemata

uprava Našega tednika, Vinko Kušej, tel.: (0463) 512528-21 in turistična agencija CARTRANS, Nadja Oraže, tel. (0463) 512680-31

Kulturni spored 4. LIBUŠKEGA ŽEGNANJA bodo oblikovali:

- ▶ Družina HAWLINA iz Škofje Loke
- ▶ „PETZENTRIO“ iz Libuč
- ▶ TRIO LIBUČE
- ▶ HELIJEV ANSAMBEL iz Sel
- ▶ MoPZ „KRALJ MATJAŽ“
- ▶ MILKA + PEPKA + HEIDI z Bistrice
- ▶ Družina LIPUSCH iz Strpne vasi
- ▶ Družina TOMASCH iz Dolinčič
- ▶ Folklorna skupina KD „GLOBASNICA“
- ▶ Plesna skupina KAZINA iz Ljubljane

Povezava: FRANC KUEŽNIK

V soboto, 26. avgusta, in nedeljo,
27. avgusta, NA SVIDENJE V LIBUČAH

(+)

MoPZ
„KRALJ
MATJAŽ“

vabi na

4. Libuško ŽEGNANJE

v soboto, 26., in nedeljo, 27. avgusta
V ŠOTORU V ZGORNJIH LIBUČAH

SOBOTA, 26. AVGUSTA 1989:

Ob 20.00 uri
PLES Z ANSAMBLOM „RŽ“

NEDELJA, 27. AVGUSTA 1989:

Ob 9.00 uri priganje in sv. maša

Po maši zabava
z ansambлом „JETTY“

Od 14.00 do 17.00 ure KULTURNI SPORED
nato PLES z ansambлом

„BRANKA KLAVŽARJA“

POSOJILNICA-BANK
PLIBERK s poslovalnicami: GLOBASNICA,
ŠMIHEL in ŽVABEK

VAŠ ZANESLJIVI PARTNER

Atrakcija evropskega formata nad Beljakom

TERRA MYSTICA

250 metrov ali četrt kilometra globoko so rovi, v katerih lahko vsakdo občuduje zaklade zemlje. Ta turistični projekt v Bad Bleibergu nad Beljakom je turistična zanimivost, ki ji v Evropi ni para. Letaki vabijo na to zanimivost v štirih jezikih: v nemščini, italijanščini, francoščini in angleščini. Letak v slovenskem jeziku je v pripravi. „Potovanje k zakladom zemlje . . .“ je obetajoči naslov, ki ob ogledu teh rogov prikaže neizpovedljivo.

TERRA MYSTICA prikazuje nastanek vesolja, zemlje, rud in kristalov. Vse to je razporejeno na tri kilometre dolgem pasu, 250 metrov pod zemljo. Video, multivizija in posebni efekti obiskovalca vključijo v dogajanje pred mnogimi tisočletji pod zemeljsko površino.

Kaj pričakuje obiskovalca v Bad Bleibergu nad Beljakom? Po kratki informaciji in pripravi gre po jašku 250 metrov globoko pod zemljo. Na podzemski železniški postaji čaka vlak, ki v hitri vožnji popelje do drugače nevidnih zakladov zemlje. V nekaj minutah je prva postaja. Obiskovalci doživijo nastanek sveta, multivizija prikaže v najkrajšem času nastanek vesolja. Naslednji tematski sklop prikaže najdbišča zakladov zemlje. Efektov tudi v naslednjih postajah ne manjka. Prikazano je pridobivanje in reševanje zakladov. Zadnji del je bolj umirjen: obiskovalci so ob mističnem jezeru povabljeni, da poglobijo svoje vtise s potovanja v preteklost.

Zaklade sveta lahko obiše vsakdo, ki je star najmanj 7 let. Mlajši otroci lahko počakajo na starše v posebnem otroškem vrtcu. Osebe, ki imajo klavstrofobijo, naj ne obišejo te atrakcije. Cena za odrasle je šil. 180,—, za otroke 90,—. Starši z najmanj enim otrokom dobijo popust.

Podrobnejše informacije (04244) 2255-0.

TERRA MYSTICA — to je sinonim za enkratno atrakcijo v plajberški visoki dolini nad Beljakom. Obiskovalci občudujejo zaklade zemlje 250 metrov pod površino.

Skrivnosti in zakladi v notranjosti gore so središče potovanja po mistični zemlji. Nov svet doživljanja v Bad Bleibergu na Koroškem nima podobnega v Evropi.

Kdo bo dal prvi gol?

Legionar Karlovčan ali pa drugi napadalec Hartl?
Oba sta v dobri formi, toda golov še ni bilo!

Neodločeno se je končal derbi (z leve: Vugrinec, Pasterk in Bilčovščan Partl).

Prva točka za Selane

Rudi Urban se je poškodoval in je manjkal Selanom na vseh koncih in krajih. Mogoče bo to kolo že igral.

Sele — Labot 0:0

Sele: Fuchs 4, Uznik 3, Pristovnik 4, Jug 2, Stern 3, Kulmesch 3, P. Čertov 3, (85. N. Doujak), Mak 3, A. Oraže 3, M. Oraže 3 (80. Božič). Sele, 100 gledalcev
Sodnik: Hermann (dober)

Proti Železni Kapli se je prejšnji teden težje poškodoval Rudi Urban, tako da tokrat ni mogel igrati, prav tako je moral branilec

Ando Oraže počivati zaradi poškodbe.

Pri obeh moštvih je vseh devetdeset minut prevladovala samo borbenost, od igre pa ni bilo ne duha ne sluha. V drugem polčasu so imeli Selani

kar dvakrat zapovrstjo veliko sreče, ko so napadalci iz Labota klavarno napravili najlepše možnosti

Bilčovs naprej nevtralen 0:0

Dobri vas — Bilčovs 0:0

Bilčovs: Woschitz 5, Schlemitz 3, Partl 4, Hartl 4 (88. F. Quantschnig 0), Schellander 4, Hobel 3, W. Kuess 0 (25. Wieser 3), Karlovčan 4, A. Quantschnig 3, Ogris 3, J. Kuess 3
Dobri vas, 200 gledalcev
Sodnik: Schmied (dober)

Že tretjič zapovrstjo so bilčovski nogometaši igrali 0:0. V Dobri vasi so imeli sicer nekaj dobrih priložnosti, na drugi strani pa so morali biti še veseli, da so domačini napravili nekaj odličnih možnosti. Čeprav sta napadalca Karlovčan in Hartl igrala prese- netljivo ofenzivno, ni uspelo poslati žoge v gol. Drugače pa igra obramba Bilčovščanov zelo zanesljivo, vsem načelu vratar in trener Tone Woschitz.

Proti ASV zdaj prvi gol?

Bilčovs igra to kolo zdaj doma proti ASV. Najbolj enostavna prognoza bi bila seveda 0:0, toda v četrti tekmi naj bi uspel prvi zadetek. Kdo ga bo dal? Navijači bodo čakali do nedelje.

Podliga vzhod:

1. Liebenfels	3	3	0	0	7:2	6
2. Žrelec	3	2	0	1	12:4	4
3. Treibach	3	2	0	1	5:3	4
4. Šentlenart	3	1	2	0	3:1	4
5. Šentandraž	3	1	2	0	5:4	4
6. ASV	3	1	1	1	3:2	3
7. Vetrinj	3	1	1	1	3:2	3
8. ASK	3	1	1	1	5:5	3
9. Bilčovs	3	0	3	0	0:0	3
10. Mostič	3	1	1	1	2:9	3
11. Dobri vas	3	0	2	1	2:4	2
12. Ruda	3	1	0	2	2:4	2
13. Žitara vas	3	0	1	2	1:5	1
14. Frantsch.	3	0	0	3	6:11	0

za zadetek. Neodločen izid pa popolnoma ustreza poteku igre, ki je bila brez viškov.

Zdaj čaka zadnji na lestvici — bo prva zmaga?

Konec tedna gostujejo Selani v Sinči vasi, ki je zadnja na lestvici in še brez točke. Selani so prepričani, da bodo v Sinči vasi osvojili prvo zmago in s tem počasi pridobili samozavest.

Globašani v treh tekmah prejeli 12 protizadetkov

Podkrnos — Globasnica 4:3 (1:2)

Globasnica: Smrečnik 3, Fister 2, Schatz 3, Sadjak 2, Fera 2, Beliš 3, E. Pajanič 2, K. Micheu 2, Modre 2, Blažej 3, Gregorič 3.
Podkrnos, 150 gledalcev
Sodnik: Mayerhofer (slab)
Streli: Napetschnig, Poscheschnig, M. Lieber, Millonig, oz. Blažej (2), Gregorič

Po tretjem kolu imajo Globašani šele eno točko, katero so osvojili na tujem v Šentpavlu. V ostalih dveh tekmah proti Metlovi in Podkrnosu pa so podlegli. Katastrofalna pa je začasno forma obrambnih igralcev, ki so prejeli v treh tekmah kar 12 protizadetkov.

Tudi pretekli konec tedna v Podkrnosu, so bili pretežno krivi poraza obrambni igralci, ki so nasprotniku pustili veliko preveč prostora tako da so dali zadetke z lah-

koto. Globasnica je v drugem polčasu vodila jasno z 3:2 nato pa so prejeli še dva protizadetka in iz načrtovane zmage ni ostala niti ena točka.

Velikovec v odlični formi — zdaj proti Globasnici

Takoj po tekmi je sklenil trener Štekel, da bo moštvo za naslednjo tekmo predvsem v obrambi popolnoma spremenil. Libera bo zopet igral Hubert Micheu, pa tudi oba branilca bo zamenjal.

Napadalca Gregorič in Blažej pa igrata letos v dobri formi in sta že nekajkrat zadela v mrežo, v nedeljo pa se bosta posebno potrudila, da bo moštvo osvojilo vsaj točko na domačem igrišču.

Galicija premagala Šmihelčane

Šmihel — Galicija 1:3 (1:1)

Šmihel: Leitgeb 3, Djurič 3, H. Krausler 4, Golauschnig 2, K. Berchtold 3, Ramšak 3, Blažej 3, W. Berchtold 3, Matschek 2, Buchwald 3, Motschlnik 3.
Šmihel, 300 gledalcev
Sodnik: Wulz (dober)
Streli: W. Berchtold (enajstm. 35.), oz. P. Reinwald (10., 70.), A. Reinwald (80.).

Zelo trdo je bila vodena tekma med Šmihelom in Galicijo, pretekli konec tedna. Šmihelčani so bili v tej tekmi vseh devetdeset minut jasno boljše moštvo, možnosti za zadetek pa so imeli kar za tri tekme. Po hudih napakah obrambe pa so prišli do možnosti tudi napadalci iz Galicije, katere pa so hladnokrvno izrabili in s tem presenetljivo osvojili obe točki na tujem.

Puckel bo v nedeljo nadomestil Leitgeba

Vzdušje v moštvo po porazu proti

Galiciji je bilo zelo potrto. Trener Slanitsch bo v naslednji tekmi poslal v gol Puckla, ki je v pretekli sezoni odigral nekaj dobrih tekem. Predvsem pa si pričakuje od napadalcev, da bodo končno enkrat iz neštetih možnosti dali tudi zadetke, drugače bodo zmage izostale še dalj časa.

1. razred D:

1. Velikovec	3	3	0	0	11:2	6
2. Metlova	3	3	0	0	11:3	6
3. Grebini	3	2	1	0	6:2	5
4. Podkrnos	3	2	0	1	9:6	4
5. Pokrče	3	2	0	1	4:3	4
6. Šentpavel	3	1	1	1	6:6	3
7. Labot	3	1	1	1	3:3	3
8. Železna K.	3	1	1	1	4:6	3
9. Galicija	3	1	0	2	6:6	2
10. Reichenf.	3	1	0	2	5:7	2
11. Šmihel	3	1	0	2	3:5	2
12. Globasnica	3	0	1	2	6:11	1
13. Sele	3	0	1	2	0:6	1
14. Sinča vas	3	0	0	3	2:9	0

Bo tokrat spet igral legionar Mladen Jovičević ali pa vratar Ljubisa Dalanović. Jagodič se bo odločil pred tekmo.

SAK upa na jasno zmago!

Bo tokrat igral Jovičević, ali pa bo branil vratar Dalanović?

Čeprav je Klopinj na zadnjem mestu, to še ničesar ne pomeni. Moštvo je mlado in borbeno, zato se hoče Jagodičovo moštvo posebno potruditi in dokazati, da je bolje, kot sicer lestvica.

Ob začetku so vsi računali z osmimi točkami iz štirih tekem, ta cilj po dveh remijih ni več možno doseči. Da pa bomo ostali od vsega začetka spredaj zraven, potrebujemo zdaj obe točki, tako igralci, katerim je zdaj vseeno, kdo je njihov nasprotnik. Da je to zdaj ravno Klopinj pa je njihova smola.

Klopinj pa na Lalovića!

Pa tudi Selan Nanti travnik v službi Klopinčanov obljublja, da bo pokazal kaj zna!

Vukadin Lalović je igralec, na katerega v tekmi proti SAK posebno upajo Klopinčani. Z Lalovićem je Klopinj prišel iz 1. razreda v podligo in zdaj celo v koroško ligo. Njegovi prosti strelji so ravno lani ob koncu sezone bili odločilni za naslov prvaka, zato so ga tudi obdržali.

Da pa to ni bilo zgolj iz hvaležnosti, je Lalović že dokazal. Proti Wietersdorfu je dal že izredno lep gol — seveda iz prostega strela. Tudi v zadnji tekmi proti WAC je zadel — svoj naslednji gol je menda napovedal proti SAK.

SAK — KLOPINJ

v soboto, 26. avgusta, ob 17.30

REZERVA ob 15.45

IGRIŠČE ASV

Tekma v nedeljo v ORF-u

V oddaji „Dober dan, Koroška“ bo slovenski oddelček avstrijskega radia oz. televizije v nedeljo ob 13. uri pokazal posnetke tega derbija.

Ko je režiserju zmanjkalo moči, je pomagala sreča!

ATUS Borovlje — SAK 1:1 (0:1)

SAK: Dalanović 4, Stern 3, F. Sadjak 3, Čertov 3, Kreutz 3, A. Sadjak 2, Velik 4, M. Sadjak 3, Galo 2, Blaž 2 (70. Florjančič), Hanser 2; Borovlje, 500 gledalcev
Sodnik: Haring (dober)
Strelca: Jessernig (76.) oz. Hanser (16. — prosti strel)

Le v 1. polčasu je igral SAK tako, kakor so pričakovali številni navijači, ki so predvsem iz Roža prišli navijati za svoje moštvo. V prvih 45 minutah tudi ni manjkalo lepih akcij, režiser igre pa je bil čisto jasno Marjan Velik. Toda moštvo je zamudilo v teh fazah igre dati odločilne zadetke, le Hanserju je uspelo iz prostega strela poslati žogo v gol. Pri tem pa je treba reči, da je obrambni igralec Borovelj stopil iz zida, žoga pa je šla skozi to luknjo. Drugače pa je „goleador“ povsem razočaral, trener Lojze Jagodič se je že prej pritoževal, da Hanser izredno malo trenira

in da nima moči — kar se tudi vidi.

Nekaj odličnih nastopov je imel v 1. polčasu tudi Marjan

Sadjak, toda njegovih podaj napadalci niso znali izkoristiti.

V 2. polčasu je SAK potem popolnoma propadel in je le redko prišel pred nasprotna vrata. Eden glavnih vzrokov je gotovo v tem, da je režiserju Veliku zmanjkalo moči in tako so Boroveljčani

prevzeli komando. Po napaki Čertova so izenačili in pri številnih drugih akcijah imeli precej smole, da žoga ni šla mimo Dalanovića v gol.

SAK je imel konec koncev še srečo, da je osvojil vsaj točko. Po tekmi pa se je gotovo marsikateri igralec vprašal, kako je možno, da je SAK v drugem polčasu igral tako slabo.

ATUS Borovlje — SAK rez. 1:2

Gola: Kert, Jovičević

NAŠ TEDNIK-POKAL

Koroška liga — SAK

11 točk: Franc Sadjak, Velik, Stern; 10 točk: Marijan Sadjak; 9 točk: Kreutz, Čertov; 8 točk: Dalanović, Galo, Hanser;

Podliga vzhod — Bilčovs

14 točk: Woschitz, Karlovčan; 12 točk: Partl, Hartl, P. Kuess; 11 točk: Wieser, Schlemitz, Schellander; 10 točk: Hobel, Ogris; 7 točk: W. Kuess;

1. razred D

13 točk: H. Krausler (Šmihel); 12 točk: Djurič (Šmihel); 11 točk: Leitgeb (Šmihel); 10 točk: Smrečnik, Schatz (Globasnica), K. Berchtold, Blažej (Šmihel), Fuchs (Sele); 9 točk: Gregorič (Globasnica), Golautschnig (Šmihel), Užnik, P. Čertov (Sele);

V tekmovalju za pokal Našega tednika seštejemo vsako kolo posamezne ocene igralcev.

Koroška liga:

1. WAC	3	3	0	0	9:3	6
2. Trg	3	3	0	0	5:0	6
3. Pliberk	3	1	2	0	6:3	4
4. VSV	3	2	0	1	5:2	4
5. Šentvid	3	1	2	0	2:0	4
6. SAK	3	1	2	0	3:2	4
7. Borovlje	3	1	1	1	6:3	3
8. Wolfsberg	3	1	1	1	3:5	3
9. Lienz	3	0	2	1	1:3	2
10. Wietersd.	3	1	0	2	4:7	2
11. Irschen	3	0	1	2	1:4	1
12. Breže	3	0	1	2	2:6	1
13. Mölltal	3	0	1	2	1:5	1
14. Klopinj	3	0	1	2	4:9	1

Preko meja za mir v pravičnosti

Romanje treh dežel na Brezjah

V soboto, 19. avgusta, je več tisoč romarjev iz Slovenije, Koroške in Furlanije in mnogo slovenskih rojakov iz zdomstva in v misijonih prišlo na romanje treh dežel, ki je letos bilo na Brezjah. Romanje je bilo v znamenju gesla „Mir v pravičnosti“ in na dolgih prtenih pramenih, podobno binkoštnim jezikom, je v štirih jezikih plapolalo na pročelju brezjanske bazilike; v slovenščini, nemščini, italijanščini in furlanščini. Tako je Cerkev z enakovrednim vključanjem furlanščine pokazala, da hoče vsem narodom in jezikom v tem prostoru biti ognjišče.

Omenjenim jezikom se je v bogoslužju pridružila še ta latinščina.

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit, dr. Alojzij Šuštar, poleg njega so se romanja udeležili še videmski nadškof Battisti, koprski škof Piriš, ljubljanska pomožna škofa Lenič in Kvas ter bivši koprski škof Jenko, je v svoji pridigi v treh jezikih poudaril, da je to romanje še posebej v znamenju dveh dogodkov; svetovnega srečanja katoliške mladine v Santiagu de Compostelli v Baskiji (Spanija) in letošnjega majniškega shoda v Bazlu, čigar geslo je bilo tudi „mir v pravičnosti“. Nadškof je zahteval temeljito spreobrnjenje medčloveških odnosov in tudi našega odnosa do okolja. Mir, tako Šuštar, je vseobsegajoča beseda, vendar ni možen brez pravičnosti, kar Slovenci, doma in po svetu, še posebej dobro vemo.

Okolju in njegovi ohranitvi moramo nameniti veliko skrbi in dela. Ravno na stičišču narodov in kultur se ljudje še posebej zavedajo te naloge. Ohraniti pa moramo tudi socialno, kulturno in etično

Nadškof Šuštar (levo od njega videmski nadškof Battisti, desno pa kancler Krištof) je spregovoril o potrebi po miru v pravičnosti, v miru in dostojnem odnosu do okolja.

okolje, ker gre za to, da tudi duhovni življenjski prostor ostane zdrav, da ga čistimo pred zastrupitvijo. Svoj nagovor je slovenski metropolit zaključil z mislijo, da bomo Evropo miru gradili le, če bomo to zmogli svobodno in v pravičnosti.

Videmski nadškof dr. Battisti se je besedam metropolita pridružil in je posebej poudaril potrebo miru za posameznika, družbo in za ves svet in da ne bi bilo več vojn in revščine, ki so odraz pomanjkanja pravičnosti.

Celovškega škofa dr. Ego-na Kapellarija, ki je kot avstrijski mladinski škof bil v Santiagu de Compostella, je zastopal kancler Mihi Krištof. Prebral je škofovo pismo (v treh jezikih), čigar glavna iz-

poved je, da moramo po Jezusovem zgledu delati za mir in pravičnost med ljudmi in za plemenit odnos do okolja, da

človek ne bo opustoševalec, ampak vrtnar in da bodo mogli tudi prihodnji rodovi na tem svetu živeti.

Geslo romanja je bilo prisotno tudi v priprošnjah in posebej je presunila priprošnja, ki jo je slovenskobeneški župnik prebral v tamkajšnjem domačem narečju. Pred darovanjem so zastopniki posameznih dežel prinesli darila. Za Koroško sta prinesla Magda in Martin Dovjak svečo.

Tudi petje je bilo večjezično in Koroško je zastopal cerkveni zbor iz Št. Petra na Vašinjah pod vodstvom Tončija Mucharja.

Večtisočglavo množico je pozdravilo slovesno potrkanje brezjanskih zvonov. Romanje je bilo vzorno pripravljeno.

Franc Wakounig

Verniki v narodnih nošah so prinesli darila posameznih škofij.